АВГУСТ — ҲОСИЛГА-ҲОСИЛ ҚЎШИШ ОЙИ

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

16 ЙИЛ ЧИҚИШИ.
№ 153 (4144).
5 АВГУСТ
СЕШАНБА
1969 ЙИЛ
Баҳоси 2 тийин

1-«Далварзин» совхозида ҳосилга-ҳосил қўшишда техникадан самарали фойдаланиляпти. Кўпчилик звеноларда ғўза сифатли парвариш қилинмоқда. Суратда: механизатор С. Абдуқодиров.
С. Махов фотоси.

ҒЎЗА ЖИЛОВИ ҚЎЛИМИЗДА БЎЛСИН

Бўка районидаги Тельман номли колхознинг бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳакимполвон Қодиров ҳикоя қилади.

Мамлакатимиз халқлари сингари биз ҳам доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини пахта тайёрлаш планини бажариш, мўл ҳосил етиштириш билан кутиб олиш ниятидамиз. Ҳозир ҳамма деҳқонларнинг тилаги инсониятни ҳақиқий ҳаёт йўлига олиб чиқиш учун бутун ҳаётини сарф этган улуғ кишининг ҳурматини бажо келтиришдир. Биз деҳқонлар ҳам шу умидда меҳнат қилаяпмиз.

Ҳаво паст келгани туфайли деҳқончиликда катта қийинчиликлар туғилмоқда. Нима қилинса ғўзани яхшилаб олиш мумкин, шу кеча-кундузда ҳар бир киши фикр юритмоқда, бош қотираяпти. Шу туфайли бу соҳада ҳар ким ҳар хил тадбирлар қўллаяпти.

Кўкламда дала ишларини бажариш ҳар ерда ҳар хил муддатларда ўтказилди. Бирида барвақт, бирида кечроқ. Бунинг натижасида далалардаги ғўзаларнинг ривожи ҳам бир хил эмас.

Яқинда областдан келган олимлар, мутахассислар, агрономлар, ундан кейин сирдарёлик мусобақадошлар районимиздаги колхоз ва совхоз пахта майдонларини кўздан кечириб чиқдилар. Улар далаларда бир неча хил ғўза борлигини, ғўзанинг кўкига қараб эмас, ҳосил олишига қараб агротехника тадбирларини қўллаш зарурлигини алоҳида қайд этдилар.

Тўғри, далаларимизни кезган киши яхши, серҳосил, кўнгилни тўлдирадиган пайкаллар борлигига қаноат ҳосил қилади. Шу билан, бирга камҳосил, бўйи паст, ғовлаган ғўзаларни ҳам учратадилар. Буни деҳқон жиловини тутолмаган ғўзалар, деймиз. Ўсимлик ҳам деҳқоннинг фарзанди. Уни ўз майлига қўйиб берилса Ҳасан дароз бўлиб ўсаберади-ю, ҳосили бўлмайди. Бундай беҳосил ғўзани деҳқонга кераги йўқ. Деҳқонга пахта, мўл ҳосил берадиган ғўза керак. Шунинг учун ҳосил оламан деб ният қилган деҳқон ғўзани ўз ихтиёрига бўйсундириши, ҳосилдор қилиши зарур. Бунинг учун парваришни кучайтириши, ўз мақсадига мувофиқ иш юритиши лозим. Ғўза сизнинг мақсадингизга мувофиқ ўсмаса, ҳосил олмаса, сиз уни шу томонга буриб ўстиришингиз, парвариш қилишингиз керак. Масалан, ҳосили йўқ ғўза бўйига зеб беради. Ғовлаб ўса беради. Бундай ғўзани ҳосил олиши учун дарҳол деҳқон ўз ҳунарини ишлатиши, ғовлашдан тўхтатиб, ҳосил оладиган қилиши лозим. Бундай ғўзаларни чеканка қилиш, фосфор солиб чиниқтириш, сувига эҳтиёт бўлиш лозим.

Бу йил ҳаво аввал баҳордан паст келди. Ер яхши етилмади. Хом ерга чигит экдик. Хом ер деганимиз ошмаган хамирга ўхшаган гап. Ошмаган хамирнинг нони яхши кўтарилиб кўпчиб турмайди. Бу йил намгарчилик ҳар йилдагидан кўп бўлди. Ортиқча нам ғўзамизни бемаҳал ўстириб юборди. Баъзи ўртоқлар ғўзанинг кўкини, кўчатнинг кўплигини кўриб суюниб кетишди. Қандай ҳосил олаётганига қарашмади. Бас шундай экан ғўзани кўкига қараб эмас, ҳосил олишига қараб иш қилишимиз лозим. Гапнинг очиғи бу йил ер хом, у яхши пишмади. Шунинг учун ерни пишириш, аниқроғи қиздириш ҳозирги шароитда биринчи даражали вазифа. Қозоннинг тагидаги ўт паст бўлса, шўрва яхши қайнамайди. Шунга ўхшаш ер ҳам яхши қизимаса дуруст етилмайди. Ҳосилни тез етилтираман деган деҳқон ерни тўхтовсиз қиздириш чораларини кўриши керак. Бу йилги шароитда айниқса, бундай тадбирлар ниҳоятда зарур. Ернинг қиздиришнинг бирдан бир чораси чуқур культивация қилишдан иборат. Акучка қилинса ер бетига кўпроқ кун нури тушади. Кун нури кўп тушса ер ҳам яхши қизийди. Қизиган тупроқ пахтага даво бўлади. Бу деган сўз ерни пишириш демакдир. Чунки ер пишмаса пахта пишмайди.

Айни кунларда ғўза ёппасига чеканка қилиняпти. Бу тадбирни ҳам ҳосилни тезроқ етилтиришни, ғўзанинг беҳуда ўсиб кетмаслигини кўзда тутиб иш юргазиш лозим. Иложи бор жойларда чеканкани ғўзага сув қўйишдан олдин ўтказиш яхши натижа беради. Чунки ердаги ўғитнинг кучи, сув ҳосил тўплашга ёрдам беради. Сувдан кейин чеканка қилинса ўғит ва сувнинг кучи ғўзанинг беҳуда ўсган бўйига кетади.

Бу йилги об-ҳавонинг паст келиши пахтачилик учун жуда ноқулай. Бундай шароитда деҳқонлар эс-ҳушини йиғиб оқилона бамаслаҳат иш юритишмаса кузда дард қолиши мумкин. Айниқса, ғўзанинг кўкига маҳлиё бўлиб, август ойида ишни бўшаштириб қўйиш хатарлидир. Бу йилги шароитда август ҳақиқий ҳосил тўплаш ойидир. Аниқроғи ўтган 6—7 ой мобайнида қилган ишимиз ҳам бир, август ойида қилган ишимизнинг натижаси ҳам бир. Юзимизни оқ қиладиган ой ҳам август, яхши меҳнат қилмасак пировардида қизартириб қўядиган ой ҳам август.

Албатта ҳар бир колхоз, совхоз, бригада ва звенодаги аҳвол бир хил эмас. Бир жойда иш яхши, ғўзанинг ҳосил олиши ҳам кўнгилдагидек. Бир хил жойлардаги аҳвол ҳеч кимни қаноатлантирмайди. Умуман ғўза одатдаги йиллардагидан 10—15 кун кечки. Мана шу тафовутни камайтириш сиз билан бизнинг август ойида қиладиган ишимизга боғлиқ. Ҳозир агрономлар, олимлар шу тўғрида ўйлаб бизга ўзларининг қимматли маслаҳатларини бермоқдалар. Яқинда олимлардан, Манноков, районимизга келиб яхши маслаҳатлар бериб кетди. Одатда биз кечки ва ёш ғўзаларга ҳадеб силитра солиб етказиб оламиз деб уринамиз. Ўртоқ Манноков бундай ғўзалар ўзи ёш ва кечки, силитра солинса яна яшаради, яна кечки бўлади деди. Шунинг учун кечки ғўзаларни парвариш қилишда ҳурматли олимларимизнинг сўзларига қулоқ солишимиз лозим.

Мен яна бир нарсани эслатиб ўтишни истар эдим. Айрим жойларда бир картадаги ғўза бир хил эмас. Бир қисми бўйчан, субталаб эмас, бир қисми сувсаган, бўйи ҳам паст. Бундай карталарни табақалаб парвариш қилинса ёмон бўлмайди. Сувсаган жойларига алоҳида сув қўйиш керак бўлса, сувсамаган ерларига сув қўйишдан тийилиб туриш яхши.

Пахтакор дўстлар, ҳамкасблар, юбилей йили арафасида дард қолмайлик, ўз хўжалигимиз, районимиз ва областимиз шуҳрати учун курашайлик. Август ойининг ҳар бир кунидан оқилона фойдаланиб, ғўза ривожидаги қолоқликни тугатайлик.

ПОЙТАХТ ОБЛАСТИ ДЕҲҚОНЛАРИНИНГ КЕНГАШИ

ОҚҚЎРҒОН, 4 август (ЎзТАГ). Бугун бу ерда Тошкент область қишлоқ хўжалик ходимларининг кенгаши бўлиб ўтди. Кенгаш қатнашчилари В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига юбилей йилида пландагидан қарийиб йигирма минг тонна кўп —356 минг тонна пахта, шунингдек, гўшт, сут, тухум, каноп; сабзавот; картошка ва бошқа маҳсулотларни етиштириш юзасидан олган социалистик мажбуриятларининг қандай бажарилаётганлиги тўғрисидаги масалани муҳокама қилдилар.

Кенгашда КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

Кенгаш ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. Г. Ломоносов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Н. М. Матчонов, Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари М. Абдураззоқов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Г. А. Габриельянц иштирок қилдилар.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ М. АБДУРАЗЗОҚОВНИ МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Коммунистик партия олдидаги хизматлари учун ва туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитетининг биринчи секретари ўртоқ **Малик Абдураззоқов** **Меҳнат Қизил Байроқ** ордени билан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. ПОДГОРНИЙ.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1969 йил 4 август.

ИЛҒОРЛАРГА КЎЧМА ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

Область партия комитети ва область ижроия комитети ғалла ўриш ва давлатга топшириш юзасидан районлар, совхозлар ва колхозлар ўртасидаги мусобақанинг июль ойи учинчи ўн кунлиги якунларини кўриб чиқиб, область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғини **Ўрта Чирчиқ районида** (район партия комитетининг секретари **Аҳмедов,** район ижроия комитетининг раиси **Назаров**, район комсомол комитетининг секретари **Мирёқубов,** район қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши бошқармасининг бошлиғи **Қўчқоров,** «Узсельхозтехника» бирлашмаси район бўлимининг бошқарувчиси **Мелик—Карамян** ўртоқлар) қолдиришга қарор қилдилар.

Район мавсум бошидан бери 23064 гектар ёки 83,1 процент ердаги бошоқли экинларни, шу жумладан ўн кунликда барча майдоннинг 22,2 процентини ўриб-йиғиб олиб, давлатга ғалла топшириш йиллик планини 204,9 процент бажарган, шу жумладан ўн кунликда 81,3 процент ўсишга эришган.

Область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи Ўрта Чирчиқ районидаги **Тошкент наслчилик совхозига** (директори **Сулаймонов,** партия ташкилотининг секретари **Давронов,** ишчилар комитетининг раиси **Медешев,** бош агроном **Исроилов,** бош инженер **Житков** ўртоқлар) берилди. Совхоз мавсум бошидан бери 4327 гектар ердаги бошоқли экинни ўриб олиб, планни 91,8 процент адо этган, ўн кунликда 12,5 процент ўсишга эришган. Шу билан бирга давлатга дон топшириш планини 463,6 процент бажариб, ўн кунликда 211 процент ўсишга эришган.

Байроқ шу райондаги «Ғаллақудуқ» совхозидан олиб берилди.

Область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи Бўстонлиқ районидаги **Фрунзе номли колхозга** (раиси **Разов,** партия ташкилотининг секретари **Бердиалиев,** бош агроном **Абдиқулов,** механизация бўйича раис ўринбосари **Ўринбоев** ўртоқлар) берилди. Колхоз мавсум бошидан бери 720 гектар ёки бошоқли экинлар майдонининг 46,3 процентидаги ҳосилни йиғиштириб олиб, давлатга ғалла сотиш планини 171,8 процент бажарган. Шу жумладан, ўн кунликда 105,8 процент ўсишга эришган.

Байроқ Юқори Чирчиқ районидаги «Правда» колхозидан олиб берилди.

40 ЦЕНТНЕР УЧУН

Янгийўл районидаги Охунбобоев номли колхознинг Эгамберди Бойназаров бошлиқ участкаси аъзолари ўтган йили 140 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан пландаги 34 центнер ўрнига 30,9 центнердан ҳосил олиб планни бажара олмай доғда қолган эдилар.

Участка аъзолари доғни ювиш учун шу кунларда астойдил меҳнат қилишмоқда. Улар культивацияни, озиқлантиришни ўз вақтида сифатли ўтказиб, мириқтириб суғораётганликлари туфайли ғўзалар яхши ривожланмоқда. Акбар Хидиров, Тўра Умаров, Юсупаҳмад Эргашев ва Саъдулла Йўлдошев сингари механизаторларнинг ҳар бири кунига 6—8 гектар ердаги ғўзани культивация қиляптилар. Сувчилардан Исроил Назаров, Қозоқбой Фозилов ва Мирза Турматовлар ғўзаларни қондириб суғоришда намуна кўрсатиб ишлаяптилар.

Т. ТЎҚЛИБОЕВ.

ДЎСТОНА УЧРАШУВ

29 июлдан 30 августгача Совет Иттифоқида дам олган Финляндия Республикасининг Президенти У. Кекконен СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин билан учрашиб суҳбатлар ўтказди.

Улар бу суҳбатларда Совет ва Финляндия дўстона муносабатларини янада ривожлантириш масалаларини кўриб чиқдилар, ҳар иккала мамлакат ўртасида ўзаро ишонч мустаҳкамланиб бораётганлигини қайд қилдилар. Шунингдек ҳозирги халқаро аҳвол проблемалари, жумладан Европа ҳавфсизлиги ва Европада тинч ҳамкорлик қилиш проблемалари муҳокама қилинди.

СССР Министрлар Советининг Раиси ва Финляндия Президенти Совет Иттифоқи билан Финляндия шу проблемани муҳокама қилиш мақсадида Умумевропа кенгашини муваффақиятли тайёрлаш ва чақириш учун қўлларидан келган ҳамма нарсани қилишга интилаётганлигини айтдилар.

А. Н. Косигин билан У. К. Кекконеннинг учрашуви ва суҳбатлари дўстона вазиятда, кенг ҳамжиҳатлик руҳида ўтди.

ҒАЛЛАКОР ВА ЧОРВАДОР ЎРТОҚЛАР, ЎРИМ-ЙИҒИМ ИШЛАРИНИ ТЕЗРОҚ ТУГАЛЛАБ, СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТНИ ШАРАФ БИЛАН БАЖАРАЙЛИК. ЕМ-ХАШАК ТАЙЁРЛАШНИ КУЧАЙТИРАЙЛИК!

Юқори Чирчиқ районидаги «Гулистон» колхозининг ғаллакорлари бошоқли экинларни нес-нобуд қилмай, йиғиштириб оляптилар. Суратда: ўрим-йиғим пайти.

А. Абалян фотоси.

ДОНГА ТЎЛА АДРЛАР

Паркент адирларида поёнсиз ғаллазор ястаниб ётибди. Баланд қир тепасига жойлашган хирмондан атрофга назар ташлаймиз. Қирлар бағрида тинимсиз гуриллаётган комбайнлар, ғалла ортиш агрегатларининг гувури билан ҳамоҳанг ҳайқиради. Ғаллазорларда белни маҳкам боғлаб меҳнат қилаётган деҳқонларнинг бутун эътибори ҳосилни тез ва соз йиғиб олишга қаратилган.

— Колхозимизга қарашли барча майдондаги ғалла комбайнлар ёрдамида йиғиб олинади, — дейди колхоз раиси. — Бу ишни ўз вақтида бажаришга астойдил киришган механизаторларимиз ўрим-йиғимда қатнашаётган барча техникани сифатли ремонтдан чиқариб, зарур қисмлар билан таъминлаган ҳолда ишга туширдилар. Комбайнларнинг унумли ишлашини таъминлаш мақсадида уларни майдонларда группа-группага бўлиб ишлатмоқдамиз. Ўрим сифатли олиб борилмоқда. Ғаллакорларимиз ва механизаторларимиз ўз зиммаларига оширилган мажбуриятлар олдилар. Пешқадам механизаторларга мукофотлар бериб турилибди.

Илғор бригада бошлиғи Зукур Эгамбердиев билан ғалла ўрими қизғин олиб борилаётган пайкал томон юрдик. Узоқда, қир бағрида бир-бири билан мусобақалашиб ишлаётган комбайнчилар кўзга ташланади. Пастдан-юқорига куч билан кўтарилиб келаётган комбайн қир тепасига етганда бир силкиниб тўхтади-да, у ерда кутиб турган автомашинага бункердан дон тўка бошлади.

Ҳали таърифлаган комбайнчи Олим Эниёзов шу киши бўладилар, — деб комбайн рулида ўтирган забардаст йигитга ишора қилди бригадир. — У бу йил ўзи юрар комбайни билан салкам 300 гектар майдондаги ғаллани ўриб-янчиб бериш мажбуриятини олган. Ҳар куни хирмонга пландаги 6 тонна ўрнига 8—9 тоннадан ошириб дон тўкмоқда.

Колхозда Олимга ўхшаш бир сўзли, меҳнатсевар йигитлар оз эмас. Ана шулар қилаётган қаҳрамонона меҳнат туфайли ғалладан йил сайин мўл ҳосил йиғиб олинмоқда. Колхоз экин майдонлари кенгайиб, хўжалик юксалган сари бадавлат бўлиб бормоқда. Азамат механизаторлар ҳақида ҳар қанча мақтов сўзлари айтилса арзийди. Колхозда ўрим-йиғим ишлари қизғин давом этаётган ҳозирги долзарб дамларда уларнинг меҳнати билан ҳар куни 100 гектардан ошиқроқ майдондаги ғалла янчиб олиняпти.

Ғалла ўрим-йиғимида Зукур Эгамбердиев бошлиқ бригада деҳқонлари илғорликни қўлдан бермай келмоқда. Бригада ғаллакорлари бу йил 1250 гектар майдонга уруғ сепган эдилар. Йил бошида улар ҳар гектар ердан олинадиган ҳосилни 11 центнерга етказишни мўлжаллаб иш юритдилар. Қишнинг совуқ келиши, экиннинг ҳосилдор бўлиб етилишига анчагина путур етказди. Баҳордаги намгарчилик ғалла ниҳолларининг тез ривожланишига имконият яратди.

Натижада майдонларда мажбуриятни қоплайдиган ҳосил тўпланди. Гектар бошига олинаётган ҳосил 12—13 центнерга тўғри келяпти. Ҳосилнинг камайиб кетишига йўл қўймаслик асосан механизаторлар қўлида. Буни бригада коллективи яхши билади.

Хўжаликда марказлашган ғалла хирмони ташкил этилган. Янчилган барча ғалла бир хирмонда тозаланиб, пунктга жўнатилаётганлиги техника кучларининг ҳам бир жойда тўпланишини таъминламоқда. Бу эса ғаллакорлар, механизаторлар ва шоферларнинг мусобақалашиб меҳнат қилишларига қулайлик туғдиряпти.

Колхозда ғалла ўримида қатнашаётган ишчиларни моддий рағбатлантириш яхши йўлга қўйилган. Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти комбайнлараро мукофот белгилаб, мавсумда ҳар гектар ердан 12 центнердан ҳосил ўриб-янчиб берган механизаторга 300 сўмлик телевизор мукофоти бериш белгиланган. Шунингдек, ҳар ўн кунда 100 тоннадан ошириб ғалла ташиган шофер қўл соати билан тақдирланади. Механизаторларнинг кўнгилли ҳордиқ чиқариб, намунали меҳнат қилиши учун ҳам барча шароит яратилган. Дала шийпонларида радио ва телевизорлар ишлаб турибди.

Ўрим-йиғим конвейер усулида олиб борилмоқда. Группа бўлиб ишлаётган комбайнлар кетидан сомон йиғиб олувчи механизмлар, унинг кетидан эса ҳайдов трактори бирйўла ер ҳайдаш ишини олиб бормоқда. Ишнинг конвейер усулида ташкил этилиши хўжалик учун ҳар томонлама қулайлик туғдирмоқда. Ғалла ўрими билан бир вақтда ер сифатли шудгорланиб, келаси йил ҳосили учун ҳозирдан пухта замин тайёрланяпти.

Колхоз ғаллазорларида 12 комбайн тинимсиз ишламоқда. 81 та прицеп, 4 та автомашина жалб этилган. Бу йил 3650 гектар майдонга ғалла экkан деҳқонлар ҳар гектар ердан планда белгиланган 11 центнер ўрнига 12,5 центнерга етказиб ҳосил олмоқдалар.

Н. ТЎРАЕВ,
Юқори Чирчиқ районидаги «Коммуна» колхози.

ПАРТИЯ АХБОРОТИ

КАЛИНИН РАЙОН ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИДА

ҚАРДОШЛИК АЛОҚАЛАРИ МУСТАҲКАМЛАНМОҚДА

Областимиз меҳнаткашлари билан Болгария Халқ Республикасининг Хасково округи меҳнаткашлари ўртасидаги дўстона алоқалар тобора мустаҳкамланиб боряпти. Калинин районидаги К. Маркс номли, «Ўзбекистон 40 йиллиги» колхозлари ва республика сабзавотчилик, полизчилик ва картошкачилик илмий-текшириш институтида ташкил этилган совет-болгар дўстлиги Советлари болгар халқининг социализм қуриш йўлидаги муваффақиятларини кенг пропаганда қилишда катта ташаббус кўрсатмоқда. Ўтказилаётган интернационал дўстлик кечалари қишлоқ аҳли қалбида ўчмас таассурот қолдираётир.

Район партия комитетининг яқинда бўлиб ўтган бюро йиғилишида район меҳнаткашларининг болгар халқи билан дўстона алоқаларини янада кучайтириш масаласи муҳокама қилинди.

Бюро йиғилиши дўстона алоқаларини кучайтириш, болгар халқининг ҳаёти ва меҳнатдаги ютуқлари билан район меҳнаткашларини муттасил таништириб боришни яхши йўлга қўйишга қаратилган қарор қабул қилди.

ПАРТИЯВИЙ-ТАШКИЛИЙ ИШЛАР САВИЯСИНИ ОШИРАЙЛИК

Район партия комитети колхоз, совхоз, ташкилот ва муассасалар бошланғич партия ташкилотлари секретарларининг йиғилишини ўтказди. Йиғилишда район партия комитетининг биринчи секретари М. Камолов Ўзбекистон КП Марказий Комитети бюросининг «Тошкент область партия комитетининг иши тўғрисида»ги қарори қандай бажарилаётганлиги тўғрисида ахборот берди.

Шу қарор асосида район партия ташкилоти бир қатор тадбирларни амалга оширди. «Ўзбекистсон 40 йиллиги», Навоий номли колхозлар, «Қорасув», «Партия XXI съезди» совхозларининг партия комитетлари партиявий-ташкилий ишлар савиясини юқори поғонага кўтариб, коммунистлар, барча меҳнаткашлар эътиборини хўжалик олдида турган вазифаларни бажаришга сафарбар этмоқда.

Йиғилиш қатнашчилари партиявий-ташкилий ишларни янада яхшилаш, коммунистларнинг авангардлик ролини ошириш, партия йиғилишларини тайёрлаш ва ўтказишга оид ўз фикр ва мулоҳазаларини билдирдилар.

КОММУНИСТЛАР ЮБИЛЕЙГА

Шу кунларда барча хўжаликлар коллективлари доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллик юбилейини муносиб совғалар билан кутиб олиш иштиёқида ўзаро социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдирмоқдалар. Қорасув паррандачилик фабрикаси ишчи ва хизматчилари ҳам юбилейолди социалистик мусобақасига қўшилиб, катта тўйга муносиб тўёна ҳозирламоқдалар. Коммунист А. Зюкова бошлиқ бригада паррандачилари ўтган ойларда 9 миллион донадан ортиқ тухум тайёрлаб мусобақада пешқадамлик қиляпти.

Коммунист В. Радюкина ўз зиммасига бу йил оширилган мажбурият олган ҳолда ишлаяпти. У ҳар бир товуқдан 155 донадан тухум олиш, жами 760 минг дона тухум топшириш учун курашяпти. З. Халилова, Н. Базарянц, И. Исмоилов ўртоқлар каби коммунистлар ҳам ўз шахсий мажбуриятларини шараф билан адо этмоқдалар.

Яқинда бўлиб ўтган район партия комитети бюросининг йиғилишида Қорасув паррандачилик фабрикаси коллективи эришаётган муваффақиятлар алоҳида қайд этилди. Шунинг билан бирга юбилейолди мусобақасини йўлга қўйишдаги айрим нуқсонлар ҳам таъкидланди. Жумладан, фабрика бошланғич партия ташкилоти сиёсий-оммавий ишларни янада кучайтиришга, кўргазмали агитацияни намунали йўлга қўйишга кам эътибор беряпти. Ленинча революцион назарияни улуғловчи тадбирлар мунтазам ўтказилмаяпти. Район партия комитети бюроси бу камчиликларни бартараф этишга қаратилган қарор қабул қилди.

Марказий В. И. Ленин музейининг Тошкентда қурилаётган филиали тез суръатлар билан қад кўтармоқда. Владимир Загоскин ва Олег Млиник ўртоқлар қурилишга муносиб ҳисса қўшишяпти. Бу монтажчилар «Сибсталььконструкция» трестининг Ўрта Осиё қурилиш монтаж бошқармасида обрў-эътибор қозонишган.

ТЕМИРЙЎЛЧИЛАР ВАХТАДА

Халқ хўжалиги юклари ва йўловчиларини ташувчи поездлар ҳар қандай об-ҳаво шароитида кундузи ҳам, кечаси ҳам пўлат магистралларда қатнаб туради. Ишчилар, инженерлар, техниклар ва хизматчиларнинг катта бир гуруҳи темир йўлларда меҳнат қилмоқда. 1 августда кечқурун Тошкентда темирйўлчиларнинг бутуниттифоқ кунига бағишланган умумшаҳар йиғилиши бўлди. Йиғилишда пўлат магистралларнинг меҳнаткашлари шаҳардаги партия ва жамоат ташкилотларининг вакиллари, ишлаб чиқариш илғорлари қатнашдилар. Йиғилишда Ўрта Осиё темир йўл бошқармасининг бошлиғи А. М. Қодиров доклад қилди. Ўртоқ Қодиров темир йўл меҳнатчилари В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш учун ўтказилаётган мусобақада эришган меҳнат зафарлари тўғрисида гапирди.

Иккинчи кварталда юк ташиш ҳажми ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан, 3,6 процент кўпайди, меҳнат унумдорлиги икки процент ошди. Йўл хўжалигини техника билан таъминлаш ва ривожлантириш давом эттирилмоқда, йўл составининг меҳнат унумдорлиги ортиб бормоқда, меҳнат илмий асосда ташкил этилмоқда. Қўқон ва Душанба станцияларининг локомотив деполари, Тошкент—товар станцияси, Ховос ва Когон вагон деполари, Тошкент йўл дистанциясининг коллективлари социалистик мусобақада яхши натижаларга эришдилар.

ПАРТИЯВИЙЛИК САМАРАДОРЛИГИНИ ОШИРАЙЛИК

ОРЖОНИКИДЗЕ РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТИ ПЛЕНУМИДАН

Сўнгги йилларда Оржоникидзе район хўжаликлари ишлаб чиқаришни комплекс механизациялаштириб, қишлоқ хўжалик экинларининг кўпгина турларидан мўл ҳосил етиштиришга эришмоқдалар. Ўтган уч йил давомида парник-теплица хўжаликлари анча кенгайди, шаҳарликларни эртаги экин ҳосили билан таъминлаш яхшиланди. Район деҳқонлари шу кунларда доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш иштиёқида зўр ғайрат кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар. 1970 йилга бориб улар 85 минг тонна сабзавот, 20 минг тонна картошка ва бошқа деҳқончилик маҳсулотлари етиштириш учун курашмоқдалар.

Район партия комитети ва бошланғич партия ташкилотлари зиммага олинган мажбуриятни муваффақиятли бажариш йўлида қатор тадбирларни кўрмоқдалар.

Сабзавотчиликни ривожлантиришда эришилган ютуқлар билан бир қаторда район партия ташкилоти олдида ҳали бажарилиши лозим бўлган улкан вазифалар ҳам турибди. Кўпгина колхоз ва совхозлар бошланғич партия ташкилотлари коммунистлар ташаббускорлигини ошириш юзасидан тегишлича тадбирларни кўрмаяпти. Комсомол ва касаба союзларга суст раҳбарлик қилинаяпти. Уларнинг жанговарлик қобилиятини ошириш устида ғамхўрлик кўрсатилмаяпти.

Бу фактлар район партия комитетининг XII пленумида область партия комитети бюро аъзолигига кандидат Г. Ҳайдарова қилган докладда келтирилди. Дарҳақиқат, мавжуд 79 цех партия ташкилотидан 50 тасида бу йил партияга қабул қилиш юзасидан ҳеч қандай тадбир амалга оширилмади. «Дўрмон», «Химик» совхозларида коммунистлар сафи механизаторлар, оддий ишчилар ҳисобига ўсмаяпти. Бундай камчиликлар Киров номли, «Коммунист», «Октябрь» колхозларида ҳам содир бўлаяпти.

Район партия комитети бошланғич партия ташкилотлари структурасини яхшилаш масаласига ҳали ҳам эътиборсизлик билан қараб келмоқда. Ленин номли, «Маданият», «Қизил Ўзбекистон» ва бошқа хўжаликларда коммунистлар сони етарли миқдорда бўлгани ҳолда бу ерларда цех партия ташкилотлари тузиш ҳақида ҳеч ким бош қотирмаяпти. Бу камчиликлар хўжалик ишларига ҳам ўз салбий таъсирини кўрсатаяпти. Ўтган йилнинг шу давригача район партия хўжаликлари 11694 тонна сабзавот реализация қилган бўлса, бу йил эса 7620 тонна маҳсулот сотилди, холос. Ўтган йилга нисбатан картошка сотиш икки марта камайиб кетди.

Докладчи кадрларни танлаш ва жой-жойига қўйиш, уларни тарбиялаш соҳасида ҳам жиддий нуқсонлар мавжудлигини қайд этди. Айниқса, сўнгги йилларда аёлларни раҳбарлик лавозимларига кўтаришга эътибор сусайиб кетди.

Район коммунистлари Ўзбекистон КП Марказий Комитети бюросининг Тошкент область партия комитети ҳисоботи юзасидан 1968 йил 25 сентябрда қабул қилган қарорини ўзлари учун асосий иш программаси деб билмоқлари керак. Қарорда кўрсатилган камчиликларни қисқа муддат ичида тўла бартараф этиш барча партия ташкилотларининг шарафли бурчидир.

Доклад бўйича «Октябрь» колхози раиси Х. Элбўсинов, «Правда» колхози цех партия ташкилотининг секретари Т. Азимов, Оржоникидзе район партия комитетининг биринчи секретари Н. Қ. Қирғизбоев ва бошқа ўртоқлар музокарада сўзга чиқиб партиявий-ташкилий ишлар самарадорлигини ошириш ва Ўзбекистон КП Марказий Комитети бюроси қарорини бажариш, бутун кучни КПСС XXIII съезди қарорларини бажаришга сафарбар этиш юзасидан ўз фикр ва мулоҳазаларини билдирдилар.

Пленум муҳокама этилган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилди.

ИХТИРОЧИЛАР

Пойтахтимиздаги 1-тикувчилик фабрикасининг цехларига чет элдан келтирилган тикув машиналарининг занжирлари маълум муддат ишлагандан сўнг ишдан чиқиб қоларди. Запас занжирлар эса йўқ. Улар яна келтирилгунча анча вақт ўтади. Нима қилиш керак? Бундай савол фабрика ихтирочиларини кўпдан бери ўйлантириб келарди.

Механика цехининг мастери Валерий Петросянц бундай машиналарга илгарилари бир қанча мосламалар тайёрлаган эди. Валерий Исакович шу цехнинг ишчиси А. Бункин билан ҳамкорликда занжир тайёрлашдан олдин мослама қуришга киришди. Меҳнат зое кетмади. Изланиш натижасида тайёрланган бундай мослама воситасида энди анча осонлик билан машиналарга занжир тайёрлаш мумкин бўлди.

Улар ясаган занжир чет элдан келтириладиган занжирлардан ҳеч қолишмайди. Фабриканинг ишчи ижодкорлари яратган бу янгилик корхонага катта фойда келтирди.

Рационализаторлар ҳамда ихтирочилар фабрикадаги автомат линияларининг беками-кўст ишлашини таъминлаш, ишлаб чиқаришда техникадан тўла фойдаланиш имкониятларини қидириб топиш ҳамда уни ишга тадбиқ қилишда яқиндан ёрдам кўрсатиб келмоқдалар.

Фабрикада хом ашёни тежаб қолиш, маҳсулот сифатини яхшилашга ёрдам берадиган таклифлар ишлаб чиқаришга кўплаб жорий этилмоқда. Жумладан, тайёр кийимларга фабрика тамғаси қўйилиб савдо ташкилотларига чиқарилади. Ана шу тамғалар аввал тунукадан ясалар эди. Яқиндан бошлаб пластмассадан ясаладиган бўлди. Бу хомашёдан ясалган тамғалар ҳисобига фабрика йилига 84 минг сўм маблағни тежаб қолади.

Бу ерда ўрнак бўларли рационализаторлар жуда кўп. Ремонтчилардан М. Мазур, Я. Сарочиллар «22-А» класс машиналарини модернизация қилишлари натижасида маҳсулот ишлаб чиқариш анча кўпайди. Новаторлар топшириқларнинг муваффақиятли бажарилишига муносиб ҳиссаларини қўшмоқдалар.

З. АХТЯМОВА.

Дилбар Шоиброҳимова пойтахтимиздаги бадиий буюмлар фабрикасида тикувчилик қилади. У доҳий юбилейига тобора авж олаётган мусобақада қувончли ютуқларни қўлга киритмоқда. Смена топшириқларини мутассил ортиғи билан бажармоқда. Суратда: Д. Шоиброҳимова.

С. Безносов фотолари.

ТОШКЕНТ ОЛИМЛАРИ ТАКЛИФ ҚИЛАДИЛАР

Бутуниттифоқ ёғ илмий-тадқиқот институти Ўрта Осиё филиалининг олимлари чигитдан ёғ олиш самарали методини таклиф қилдилар.

Ҳозирги вақтда чигитнинг майдаланган мағзи олдин намланиб, махсус установкаларда қовурилмоқда. Сўнгра бу хом ашё форпресс ва экстракция цехлари орқали ўтгач таркибидаги ёғини чиқариб бермоқда. Филиал олимлари ишлаб чиққан метод битта установканинг ўзида чигит ёғини олишга имконият беради. Бу нарса ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини кўтаришга ҳамда форпрессларда мағзини намлаш, қовуриш ва сиқишдан воз кечишга имкон беради. Авторлик шаҳодатномаси берилган бу усул ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини ҳам кўтаради.

Яқинда ўзининг 20 йиллигини нишонлаган филиал коллективи Ватан ёғ саноатини ривожлантиришга катта ҳисса қўшди. Шу вақт мобайнида тошкентлик олимларга 14 авторлик шаҳодатномаси берилди. (ЎзТАГ).

ҚАНДОЛАТЧИЛАР АҲДИ

Тошкентдаги «Ўртоқ» кондитер фабрикасининг ишлаб чиқариш кўрсаткичлари кун сайин ўсиб бормоқда. Бу ерда ширинликларнинг янгидан-янги турларини тайёрлаш, сифатини яхшилаш борасида намунали ишлар қилинмоқда.

Эришилган муваффақиятларда тиниб-тинчимас фабрика рационализаторларининг хизмати катта. Улар томонидан киритилган 86 ихтирочилик таклифларининг 36 таси ишлаб чиқаришга жорий этилди. Натижада бир йилда 13.000 сўмлик маблағ тежаб қолинди.

Авваллари конфет цехида бир кунда бор-йўғи 600-700 килограмм ширинлик тайёрланган бўлса, «Ботон» агрегатининг ўрнатилиши ва ишга туширилиши натижасида эл дастурхонига кунига 4 тоннага яқин сифатли маҳсулотлар тортиқ этилмоқда. Комилов, Брудьевский, Толстошеев ўртоқлар ижод этган агрегат корхонанинг 36000 сўм маблағини тежаб қолиш имконини берди.

Яқинда яна бир янги мослама ҳамда Москвадан келтирилган 5 оғизлик машиналар ишга туширилди. Натижада аҳоли севиб истеъмол қиладиган «Тошкент», «Гулистон», «Олиб кўрчи», «Қорақум» конфетларини кўплаб тайёрлаш имконияти туғилди.

— В. И. Лениннинг 100 йиллик юбилейига атаб яна 14 номда конфет маҳсулотлари ишлаб чиқариш ниятидамиз,— дейди фабрика директори ўртоқ Комилов.— Ҳозиргача шулардан бешолти хили тайёр бўлди. Масалан, «Тонг», «Ҳаворанг» карамеллари, «Дилшод», «Гулнора», «Самарқанднинг 2500 йиллиги», «Навоийнинг 525 йиллиги» каби конфет турлари шулар жумласидандир.

Санталат Зиёмуҳамедова раҳбарлик қилаётган конфет цехида айниқса иш қизғин. Илғор коллектив пешқадамликни қўлдан бермаслик мақсадида ойлик, квартал топшириқларини 120-130 процентга етказмоқда.

Маҳсулот сифати аъло бўлсаю, ташқи безаги ўрнига тушмаса, харидорга маъқул бўлмайди, албатта. Шу боисдан қандолатчилар ирис, карамель, конфет қоғозларини бежирим, чиройли бўлишига эътибор бермоқдалар. Ранго-ранг нусхадаги «Атиргул», «Салом», «Қуш сути» конфет қутилари харидорлар диққатини ўзига дарров жалб этади.

Ярим йиллик планини барча кўрсаткичлар бўйича 25 июнда ортиғи билан адо этган фабрика қандолатчилари йил охиригача эл дастурхонига пландан ташқари яна 215 тонна аъло сифатли кондитер маҳсулотлари етказиб беришга қарор қилишган. Ўйлаймизки, улар бу юксак мажбуриятни шараф билан адо этишади.

Г. ЖАМБУЛОВА.

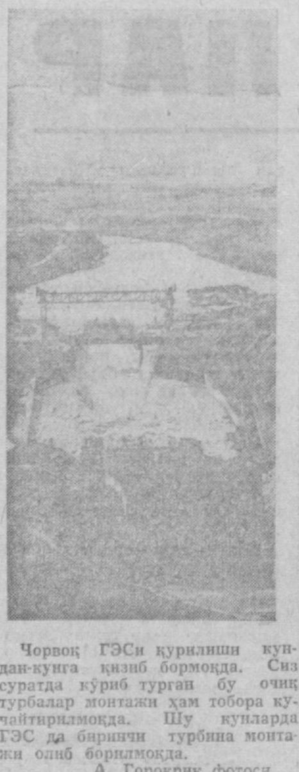

Чорвоқ ГЭСи қурилиши кундан-кунга қизиб бормоқда. Сиз суратда кўриб турган бу очиқ турбалар монтажи ҳам тобора кучайтирилмоқда. Шу кунларда ГЭС да биринчи турбина монтажи олиб борилмоқда.

А. Горокрик фотоси.

ҚИШЛОҚ СОВЕТИ РАИСЛАРИ ИШ ТАЖРИБАСИДАН

РАИСА

Муҳаррам опа қишлоқ Советининг биносига кириб келганида йўлакда ўтирган 10 чоқли одам баробар оёқда турди. Опа улар билан мулойим саломлашгач, ўз хонасига кирди. Жойига ўтираркан ортидан изма-из кирган паст бўйлик, тўлагина йигитдан сўради.

— Ҳа, тинчликми?

— Барибир бўлмайдиганга ўхшайди, опа — деди йигит кирза этигининг учи билан ер чизиб.

— Яна келиша олмаяпсизларми? Қани, мана бундоқ ўтириб очиқроқ гапиринг-чи?

— Ҳа-да. Ҳеч бўладиганга ўхшамайди. Ишдан ҳориб, чарчаб келганингда хотин деган бундоқ очиқ чеҳра билан кутиб олмаганидан кейин...уйланганингга ҳам пушаймон қиларкансан.

— Шундай қилишга бирор сабаб бордир, ахир?— Опа маъноли жилмайиб қўйди.— хотинингизни яхши биламан. Худа-беҳудага жанжал қилаверадиганлардан эмас. Тўғри бироз тезроқ. Лекин у тезлик қилганида сиз оғирроқ бўлинг, олам гулистон. Икки болага ота-она бўлганингларда ажралишамиз десанглар уят бўлади.

— Энди, опа...

— Яна бир ўйлаб кўринг. Қўлим тегса шубугун бориб келин билан ўзим гаплашаман.

— Шундай қилинг, жон опа.— Йигит ҳаяжон билан ўрнидан туриб кетди.— Биласиз-ку, ўлгидай болажонман. Аччиқ устида тескари бўлиб кетиб болаларнинг тирик етим бўлишини ўйласам юрагим эзилиб кетади.

— Унчаликка бормассизлар. Бир-бирингларни ер-кўкка ишонмасдинглар-ку.

— Жуда қизиқсиз-да, опа,— йигит қўлини кўксига қўйганича эшикка йўналди,— ўзингиз бир эпақага келтириб қўйинг.

— Хўп, бугун бориб албатта гаплашаман.

Шундан кейин хонага ўрта яшар, озғин ва унинг акси: ёшгина, семиз икки киши кириб келди. Иккаласининг қўлида ҳам бир хил қоғоз папка. Кўринишларида ҳам фарқ йўқ. Асабий, тажанг.

— Опа, жудаям чалкаш бир иш билан келдик,— гап бошлади кексароғи,— Фақат йўл-йўриқ кўрсатасиз-да.

— Қани, аввал эшитайлик-чи.

— Хабарингиз бор, мактаб ремонтини РСУга топширгандик. Шартнома ҳам тузиб бўлганмиз. Керакли нарсаларни олиб келишди-ю, ҳадеганда иш бошлашмади. Шартта ўз кучимиз билан ремонтни битказиб қўя қолдик.

— Хўш, энди нима қил дейсиз, бўлмаса?

— РСУдагилар бизга ишчи сифатида пул тўлаши керак экан. Шунга ҳайрон бўлиб турибмиз. Буниси бир оз қонунга тўғри келмайдиганроқ иш бўлармикин...

— Ремонтда кимлар қатнашди?

— Фақат ўқитувчилар.

— Борди-ю, пулни олдинглар дейлик. Бу пулни қандай тақсимламоқчисизлар?

— Аввало, ўқитувчилар пул олишни мутлақо хаёлларига келтирганлари йўқ. Борди-ю, бу пулни олсак ҳам уни мактабнинг камкўстига ишлатмоқчимиз.

— Шунга ҳамма розими?

— Рози бўлганда қандоқ. Фақат директоримиз сизга маслаҳатга юбордилар.

— Ҳеч бир ҳайрон бўладиган иш эмас экан. Тўғри ўйлабсизлар. Энди мактаб ремонтини ҳам шу зайилда ўқитувчиларнинг ташаббуси билан битказсак бўларкан.

Мактаб хўжалик бўлимининг мудири ёнидаги йигитга қаради. У эса қоғоз папкадан ремонтга алоқадор ҳужжатларни олиб узатди. Раиса уларни тез-тез варақлаб чиқаркан:

— Эртага бир учрашинг, хўпми? Бугун вақтим тиғизроқ. Ҳозир шифохонага боришим керак. Иккита мактабга кириб ўтмоқчиман. Келгунингизча текшириб, тасдиқлаб қўяман.

Улар чиқиб кетгач, опа олдида ётган оқ қоғозга бугун бориши лозим бўлган жойларнинг номини ёзиб қўйди. У одатдагидек шошилар, аммо келувчиларни ҳам қабул қилиб улгуришни ўйларди.

Хонага оқ яктак кийиб, белини қўша-қўша шохи қийиқчалар билан танғиб олган нуроний қария кириб келди. Икки қўли билан белбоғини сиқимлаганича бўсағада турибоқ гап бошлади:

— Муҳаррамхон, қизим, энди... Шу бизнинг ишга ўзинг аралашмасанг бўлмайдиганга ўхшаб турибди.

— Ҳали ҳам келишолмадинглармми?

— Э, кўрмайсанми, бу қуда бўлмиш қолоқ одам экан. Икки ёшнинг муҳаббатига тўғоноқ бўлиб турибди. Неча марталаб киши қўйдик. Болалар бир-бирига кўнгил берган экан, розилик беринг, орзу-ҳавас кўрайлик дедик. Уввало кўнадиган эмас. Кечагинда чойхонага кирсам, ўтирган экан. Кўпчиликнинг ичида бир уялтирай дедим-у, яна шаштимдан қайтдим. Қариндош-уруғ бўладиган одам. Ҳалитдан қизаришиб юрсак, яхши бўлмас. Шу ишга ўзинг бош бўлиб бир ёқлик қилиб бер. Кенжамнинг ҳам орзу-ҳавасини кўрай.

— Хўп, отахон, кечга томон уйингизга кираман. Зора хушхабар олиб борсам.

Опа келиб-кетувчилар билан пешингача банд бўлди. Наридан-бери тамадди қилиб олгач, мўлжалидаги мактабларга борди. Ремонтнинг бориши билан қизиқди. Қайтишида «Охунбобоев» шифохонасига кирди. Бош врач Ҳалимжон Қаюмов билан анча гаплашди. Беморларнинг кўнгилдагидек даволанишлари учун яна нималар қилиш лозимлиги ҳақида бафуржа маслаҳатлашишди. Қайтишида ваъдасига биноан бир нечта хонадонда бўлди. Билганича маслаҳат берди, йўл-йўриқ кўрсатди.

Калинин районидаги Калинин қишлоқ Советининг раисаси Муҳаррам Пўлатованинг ҳар бир куни, ҳар бир дақиқаси ҳисоблоғлиқ. У энг аввало қилинажак ишларининг пухта режасини тузиб олади. Охунбобоев номли, «Ленин йўли» колхозларида олиб бориладиган маданий-оқартув ишлари йўқ-ки, Муҳаррам опа аралашмаган бўлсин. Охунбобоев номли колхозда қурилган 75 ўринлик шифохона ва поликлиника, 30 ўринлик катталар учун 60 ўринлик болалар учун касалхона қурилди. Бу бинолар қишлоқ Советининг колхоз правлениеси билан биргаликда кўрсатган жонбозлиги туфайли бунёд этилди. Шифохоналарга билимдон ва тажрибали врачлар жалб этилган. Булардан ташқари қишлоқ Советига қарашли 7 та медпунктнинг ишлари ҳам кўнгилдагидек. Қишлоқ Совети қошида 2 та кутубхона, 4 та қироатхона, клуб ходимларининг ишларидан колхозчилар мамнун. Кутубхона ходимлари ташаббуси билан турли хил мавзуларда суҳбатлар уюштириляпти.

— Режаларимиз, қилинадиган ишларимиз ҳали анчагина,— дейди Муҳаррам опа.— Ҳозир, Охунбобоев номли колхознинг иккинчи бўлимига газ тармоғи ўтказилди. Шу йил ичи хонадонларга тўла газ туширилади. Келгуси йил биринчи бўлимга ҳам газ боради. Ҳозирча иккинчи бўлимнинг бир қисмидагина водопровод бор. Келгуси йили ҳар иккала бўлим ҳам водопровод суви билан тўла таъминланади. 9 мактабда катта спорт зали қураяпмиз. Иложи борича қурилишни шу ўқув йилигача битказишга ҳаракат қиламиз.

Маълумки, ҳозирги кунимизда қишлоқларимиз жамоли кундан-кунга очилиб, кўркамлашиб бораяпти. Қарамоғида ёзлик кинотеатр, клуб, кутубхона ва қироатхоналар бўлмаган колхозлар жуда кам учрайди. Охунбобоев номли колхозда ҳам колхозчиларнинг кўнгилдагидай маданий ҳордиқ чиқаришлари учун анчагина имкониятлар яратилган.

Яқин бир-икки йилдан бери колхоз йўлларини асфальтлаш ва шағал тўкиш жуда қизиб кетди. Ҳозирги кунгача Охунбобоев номли колхознинг деярли ҳамма кўчаларига жамоатчилик йўли билан шағал тўкилди. «Ленин йўли» колхозида эса жамоатчилик кучи билан 4 километр йўл асфальтланди. Қишлоқ Совети ташаббуси билан дов-дарахтларни кўпайтириш учун ҳам талайгина ишлар олиб борияпти. Шу бу йил 10 минг тупдан ортиқ дарахт ўтқазилди. Бу ишларнинг барисида қишлоқ Советининг депутатлари ҳамда область Советининг депутати Икром Меҳмонов, район Советининг депутати Қўчқор Комиловнинг хизматлари катта. Халқ талабини тўла қондириш, камчиликларни бартараф этиб, ютуқларни оммалаштириш ниятида еттита депутатлар группаси ташкил этилган. Бу группалар қишлоқ Совети билан бамаслаҳат олиб бораётган хайрли ишлари кўп. Биз серғайрат Раиса опага ва унинг депутатларига бундан кейинги ишларида улкан ютуқлар тилаймиз.

Э. УСМОНОВ.

Сиз суратда кўриб турган ғайратли қиз Ортиқжон Сопиова «Бўстонлиқ» паррандачилик фабрикасида ишлайди. У жўжаларни соғлом боқиб семиртиришда бошқаларга ўрнак бўлаяпти.

Н. Абдурасулов фотоси.

УЧ ЙИЛЛИК ПЛАН ҲИСОБИГА

БЕКОБОД. (**«Тошкент ҳақиқати» мухбиридан**). Янги ташкил этилган «Ленинград» совхозининг коллективи хўжалик йилини муваффақиятли якунлаб В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб ютуқлар билан нишонлаш учун курашмоқдалар.

Чорвадорлар жун қирқишни намунали ўтказиб 6,5 ўрнига 8 тонна-ю 300 килограмм жун топширдилар. Бу соҳадаги йиллик план биринчи қирқимнинг ўзидаёқ 123 процент қилиб адо этилди. Ҳар бир қўйдан олинган жун 3 ярим килограммдан ошиб кетди.

Ғаллакорлар эса баҳорикор ерлардан ҳам мўл ғалла ҳосили йиғиштириб олишга эришмоқдалар. В. Сидиров, П. Қулонов каби комбайнчилар агрегатларнинг унумли ишлашини таъминлаб кундан-кунга ўримни тезлаштиряптилар. Ўриб янчилган дон пешма-пеш тайёрлов пунктига жўнатилмоқда. Ҳар гектар ердан олинаётган ҳосилнинг чўғи яхши. 8 центнерданга тўғри келаётир.

Комбайнлар кундан-кунга яхши ишлаяптилар. Шунинг учун совхоз қисқа вақт ичида давлатга 1000 тонна дон етиштириб бериб, 2 йиллик план топшириғини ошириб бажарди.

— Ҳали, — дейди, совхоз директори Мусин Ортиқов, — ўриб янчилмаган ғалламиз кўп. Уни нобуд қилмай тезда йиғиштириб оламиз. Қўшимча яна 500 тонна ғалла сотиб, шу йилнинг ўзида 3 йиллик план ҳисобида дон етиштириб берамиз.

ЖАҲОН ЯНГИЛИКЛАРИ

ПОЛЯК ВРАЧЛАРИ НИГЕРИЯДА

ЛАГОС. (ТАСС). Маҳаллий касалхоналарда ишлаш учун поляк врачларининг биринчи группаси Нигериянинг ғарбий штатига келди. Уларни штат губернатори Аде Байо табриклаб, Нигерия ҳукумати ўз сиёсатига амал қилиб, дўст мамлакатлардан малакали врачларни ишга жалб этади, деди.

Яқинда яна бир группа поляк врачлари бу ерга келиб ишлай бошлайдилар.

БУНИ МУНОФИҚЛИК ДЕЙДИЛАР

ЛУСАКА (ТАСС). Замбия жамоатчилиги ғарб давлатларини қаттиқ қораламоқдалар. Улар БМТнинг хавфсизлик кенгашида Португалия мустамлакачи маъмурларининг Замбияга қарши қилган иғвогарлиги тўғрисидаги масалани муҳокама қилиш пайтида Португалиянинг ҳаракатини қораловчи резолюцияни қўллаб-қувватлашдан бош тортган эдилар. «Замбия мейль» газетаси бундай деб ёзади: Англия ва Америка вакилларининг ўз позицияларини оқлаш мақсадида кўрсатган сабаблари сира ҳам асосли эмас. Бу гапларни мунофиқликдан бўлак нарса дейиш мумкин эмас. Қўшма Штатлар ҳам жанубий Африка республикасидаги ирқчиларга нисбатан бирон бир қатъий чора кўрилишига қарши чиқмоқда, деб ёзади газета.

МАЛИ ДАВЛАТИ БОШЛИҒИНИНГ АЙТГАНЛАРИ

БАМАКО. (ТАСС). Бу ерда Мали раҳбар кадрларининг миллий конференцияси бўлиб ўтди.

Давлат бошлиғи лейтенант Мусса Тераоре сўнгги мажлисда сўзга чиқиб, мамлакатнинг иқтисодий ва молиявий аҳволини яхшилаш процессини кучайтиршга чақирди. Бундан кейинги перспективаларга тўхталиб, у армия ҳокимият тепасида доимий қолиш ниятида эмаслигини ва армия «мамлакат экономикасини юксалтириш учун шароит вужудга келган тақдирда ўзининг одатдаги иши билан шуғулланишини» айтди.

ҚАРДОШЛАРЧА МУНОСАБАТЛАР РУҲИДА

БЕРЛИН. (ТАСС). Германия Бирлашган Социалистик партияси Марказий комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Герхард Грюнеберг ГДРда меҳмон бўлиб турган Куба Компартияси делегациясини қабул қилди, деб хабар беради «Нойес дойчланд» газетаси. Кубалик меҳмонлар ГДР қишлоқ хўжалигининг ривожланиши билан танишмоқдалар.

Ҳар иккала томон Куба ва ГДР халқлари курашининг мақсадлари муштарак эканлигини ҳамда Германия Бирлашган Социалистик партияси билан Куба Компартияси янада мустаҳкам ҳамкорлик қилишга интилаётганликларини айтиб ўтдилар.

Куба делегациясининг аъзолари ГДРга қилган визитларини Германия Бирлашган Социалистик партияси билан Куба Коммунистик партияси ўртасидаги қардошларча муносабатларни янада мустаҳкамлашга қўшилган фойдали ҳисса, деб баҳоладилар.

ДЕҲЛИДА НАМОЙИШЛАР

ДЕҲЛИ. (ТАСС). Бу ерда бўлиб ўтган намойиш қатнашчилари АҚШ президенти Никсоннинг Ҳиндистонга келишини «Вьетнамдан қўлингни торт!». «Йўқолсин Америка империализми!» деган шиорлар билан кутиб олдилар.

Ҳиндистон хотин-қизлари миллий федерацияси АҚШ президентига очиқ хат эълон қилди. Федерация АҚШнинг Вьетнамдаги агрессиясига қарши норозилик билдирмоқда, Вьетнам халқига четдан аралашилмаган ҳолда ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқи берилишини талаб этмоқда.

ИҒВОГАРЛИКЛАР ДАВОМ ЭТМОҚДА

АММОН. (ТАСС). Қўшни араб мамлакатлари билан ўт очишни тўхтатиш чизиқларида Исроил ҳарбийларининг иғвогарликлари давом этмоқда.

1 августда Иордания қуролли кучлари қўмондонлиги вакилининг маълум қилишича Исроил қўшинлари шу куни аш-Шуна районида (Иордания дарёси водийсининг шимолий қисми) Иордания қўшинларининг позицияларига ва деҳқонларнинг фермаларига қарата автомат қурол ва танклардан ўт очганлар. Иордания қўшинлари жавоб ўти очган. Отишма сал кам 25 минут давом қилган.

* * *

ҚОҲИРА. (ТАСС). Бирлашган Араб Республикаси қуролли кучлари қўмондонлиги вакилининг маълум қилишича 1 августда Адабя районида (Сувайш каналининг жанубий қисми) Исроил қўшинлари билан Миср қўшинлари ўртасида Сувайш канали орқали тўпвозлик бўлган.

АҚШ. Бир вақтлар Америка шуларники эди. Ҳозир эса америкалик ҳиндлар аянчли, ярим оч аҳволда яшамоқдалар. Болалар ўлими улар орасида бутун мамлакатдагига қараганда икки баравар кўп. Ўртача умр кўриш даражаси эса қирқ ёшдан ошмайди. Суратда: Аризона штатида яшовчи наваҳо қабиласига мансуб оилалардан бирини кўриб турибсиз.

ТАСС фотохроникаси.

ВАЪДАБОЗЛАР

Анҳор бўйидаги мажнунтол тагига қўйилган сўрида дам олганмисиз? Чунонам жой бўлибди-ки, асти қўяверинг. Киройи дам олганингизга яраша ўшанақа жойда олсанг-да. Ғир-ғир эсаётган шабада сўри атрофидаги ранг-баранг, гуллар-у, садарайҳонларнинг хушбўй ҳидини думоққа уриб турибди. Бошқарма бошлиғи А. Саидмаҳмудов сўрида ёнбошлаб мудраб ётибди. Бош инженер Ғ. Яминхўжаев эса янги сўйилган қўй гўштини ошбоп қилиб хафсала билан тўғраяпти. Яна аллаким қозонга ўт ёқиб жизза эритяпти. Толга осиб қўйилган тўрқовоқдаги қўшалоқ бедана гаровда ютиб чиққан бошлиқларни табриклагандек, бир-бирига навбат бермай сайрашарди.

— Ғани Яминхўжаевич, — деди Саидмаҳмудов бир кўзини очиб, — бу гаровдан ютилган қўйнинг гўштига пишган ошнинг мазаси ҳам бошқача бўлса керак-а.

— Нимасини айтасиз хўжайин, — деди инженер ҳам оғиз танобини қочириб, — хўжайин дейман, бу ошдан кўра ёзнинг куни шўрва ҳам маъқулмикин?

— Бе-е, шўлқиллатиб нима қиласан, бир ошам бўлса ҳам ош дуруст, — деди Саидмаҳмудов ёстиқдан гавдасини кўтариб.

— Шундайку-я, иссиқ кунда ош кетмай қоладими, дейман-да.

— Бир ҳисобда инженернинг гапида ҳам жон бор. Нима қилсак экан-а. Ошми, ё шўрва... Хўжайин ўрта бармоғини пешонасига тираб, бу жумбоқни ечмоқчи бўлиб турганида, «Ленин йўли» колхози раҳбарларидан икки киши ташриф қилиб қолишди.

— Кечирасиз, ўртоқ Саидмаҳмудов, жиндек англашилмовчилик бўпти. Бу сўрида сиз эмас, биз ўтиришимиз керак экан, — деди улардан бири.

— Аттанг, чакки бўлди-да, энди айбга буюрмайсиз, — ўртоқ инженер. Қўйни сиз эмас, биз ютган эканмиз. Қани бир кўтарилинглар-чи. Ҳаммом битганда келарсизлар, — унинг гапини қувватлади иккинчиси.

Яхшиямки бу ўтиришлар хаёлдагина эди. Акс ҳолда қурилиш раҳбар ходимлар учун дунёда бундан ҳам аччиқ гап бўлмасди. Борди-ю, ҳақиқат бўлганда ҳам сиз юқорида таърифини эшитган сўрида район колхозлараро қурилиш бошқармасининг бошлиғи А. Саидмаҳмудов билан бош инженер Ғ. Яминхўжаевлар эмас, балки колхоз раҳбарлари ўтириб дам олишлари керак эди. Чунки қўйни ваъда бериб, сўзининг устидан чиқолмаган устаси фаранг ана шу қурувчилар раҳбарлари ютқазишган эди-да. Қандай қилиб дейсизми? Мана, эшитинг.

Қурилиш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Саидмаҳмудов бундан икки йил муқаддам колхозга келиб «Аттанг, сизларга жабр бўлибди-ю, «нечево» мен бир йилда шундай ҳаммом қуриб берайки, жаранги қўшни колхозга эшитилсин» ,деб ваъда берган эди. Бунақа ваъдани кам эшитиб юрган колхоз правлениеси бошқарма кассасига 40 минг сўмдан ошиқроқ пул ўтказиб берди. Тўғри, чўнтаги пул кўрган Саидмаҳмудов ўша йиля катта тантана билан ҳамом пойдеворига биринчи ғиштни қўйиб берди. Бундай ташқаридан қарганда қурилиш 5—6 кун ваъда билан баробар силжигандай бўлди. Ҳаммом пойдеворига қўйилган ғишт 10 қаторга бормай, қурувчилар қумга сингган сувдек ғойиб бўлишди. Йил охири эди. Қиш чилласида чиққан қуёшдек колхозда пайдо бўлган Саидмаҳмудов колхозчилар қўлтиғига сув пуркаб, навбатдаги ваъдани бериб кетди.

— Бу йил ишимиз унча юришмади. Совун-мочалкаларингизни тайёрлаб туринглар. Келаси йил май ойида ёппасига ҳаммомга таклиф қиламиз.

— Йўғ-э, жуда тез кетдингиз-ку, — дейишди шунда колхоз раҳбарлари Саидмаҳмудовнинг елкасини босиб. — Тағин қийналиб қолманг. Майли май ойига бўлмаса ҳам сентябрга битказиб берсангиз дўппини осмонга отиб, битта дўлан қўйни сўйиб берардик.

1968 йил баҳори эди. Қурувчилар қўйни ютиб, юқоридаги сўрида дам олиш орзуси билан ҳаммом пойдевори атрофида 7—8 кун ўралашиб юришган бўлди. Пойдевор устига яна 5—6 қатор ғишт қўйилди-ю, «насиб қилса яна келаси йил кўришармиз» деб жўнаб қолишди.

1969 йил баҳорида улар яна учрашишди. Бошқарма бошлиғи Саидмаҳмудов эски ашулани баралла қўйиб яна колхозга кириб келди.

— Ваъда қилинган қўй эсингиздан чиқмадими, — деди ҳамма ишни қойил қилган кишидай. — Шу бу йил албатта қўйни ютишга ҳаракат қиламиз. Айтгандек, бу йил ҳаво анча иссиқ келади деган гап бор. Шундай экан, шошилишнинг нима кераги бор. Нима дединглар.

ҚИШЛОҚ ҚУРИЛИШИНИ ТЕКШИРАМИЗ

Гап ана шунақа. Ҳаммомни қуриб битказиш уларни ҳали-бери димоғида йўққа ўхшайди. Лекин қўйдан умидлари катта. Ҳозир қурилиш бошланганига яқинда уч йил тўляпти. Лекин бўлажак ҳаммомнинг бугунги кўриниши қирқ йил ётиб турган мажруҳ беморнинг гавдасига ўхшайди. Ҳа, бу гавда ўз-ўзидан тиклангани йўқ. Бор-йўғи 30—35 минг ғиштдан иборат бўлган бу гавда колхозчининг 35 минг сўми ҳисобига қад кўтариб турибди. Ёки бошқача қилиб айтганда териб қўйилган шу ғишт уюмининг ҳар бир донаси колхозчига бир сўмданга тушиб турибди.

Мана, 1969 йилнинг иккинчи ярми ҳам бошланди. Лекин ҳали қурилишга қўл урилгани йўқ. Беш-олтита каталакдан иборат бу объектда ҳозир мактаб ўқувчилари бекинмачоқ ўйнаб юришибди. Қурилиш суръати шу зайлда давом эттириладиган бўлса, ҳаммомнинг яқин йиллар ичида битиши — гумон бўлиб қолди.

Ҳаммом қурилишининг қисқача тарихи шу колхоздаги нефть база қурилиши таърифига урвоқ ҳам бўлмай қолди. Бошқарма базани 1966 йилда қуриб битказиши керак эди. Бунинг учун колхоз 60 минг сўмдан ортиқроқ маблағ ажратиб берди. Улар қурилишни тезлатиш ўрнига бир йили: «ускунамиз етишмаяпти» деб баҳона топишса, иккинчи йили «кечирасизлар, базанинг лойиҳасини йўқотиб қўйдик, келаси йили албатта тезлаштириб юборамиз» деган ваъдалар билан кунларни ўтказаверишди. Ўтган йили қурувчилар бирор ҳафта ишлашган бўлса, «илтимос, ўқувчи болаларга тайинлаб қўйинглар, база қурилишидан тез-тез келиб хабар олиб туришсин» деб тайинлаб ўзлари икки-уч ойгача кўринмай қолишди. Уйда онаси ўн оғиз гапирганда бири қулоғига кирмайдиган болалари тушмагур қурувчиларнинг гапини илиб олиб кун бўйи шу ерда ўйнайдиган, қанча-қанча маблағ ҳисобига кўтариб қўйилган база деворлари, деразаларини ўйнаб ишни яна бошидан бошлайдиган қилиб тайёр қилиб қўйишади. Қурувчилар эса яна қўллари бўшаганда базага келиб, бир-икки ҳафта эрмак қилишган бўлишади. Ҳозир нефтбаза қурилиши бошланганига тўрт йил бўляпти.

Шу туфайли бўлса керак, колхозлараро қурилиш бошқармасининг бошлиғи А. Саидмаҳмудов билан бош инженер Ғ. Яминхўжаев ўртоқлар колхоз раҳбарлари билан учрашиб қолишганида «пул топиб, қурилиш буюришни сизга-ю, ваъда беришни бизга чиқарган экан» деб кулиб ҳам қўйишади.

Районда 5 минг ўринли стадион қурилиши кафилини олган, лекин икки йилдан буён қурилишни битказолмай чўзиб келаётган колхозлараро қурилиш бошқармаси раҳбарлари фаолиятида бўлса бундай ачинарли, аянчи фактларни кўплаб санаб ўтиш мумкин. Бундан икки йил илгари бошланган стадион қурилиши янги бошланадиган қурилишларга томизғи бўлиб ётибди. Навоий номли колхозда қурилиши керак бўлган ёзги кинотеатр ҳамда чорвадорлар учун уй-жой бинолари ҳақида ҳам юқоридагидек ачинарли фактларни келтириш мумкин. Чорвадорлар учун қуриладиган уй-жой бинсига 21 минг сўм ажратилган бўлса, шундан 20 минг сўми шу йил охиригача ўзлаштирилиши керак эди. Ҳозир қурилиш бошланганига ярим йилдан ошди. Лекин ўзлаштирилган маблағ 8 минг сўмга ҳам етгани йўқ.

Шунингдек, Оржоникидзе номли колхозда 400 ўринли ёзги кинотеатр қурилиши бошланганига ҳам мана икки йилдан ошяпти. Ваҳоланки, қурилиш ўтган 1968 йилда битказилиши лозим эди. Афсуски, қурилиш учун ажратилган 34 минг сўм маблағдан ҳозиргача бор-йўғи 3,5 минг сўм ўзлаштирилди. Шунга қарамай кинотеатр қурилиш суръати ҳамон тошбақа қадам билан давом этмоқда. Қурилиш шу зайлда борадиган бўлса, оржоникидзеликлар беш-олти йилсиз бу кинотеатрга келиб томоша кўришлари амримаҳол. Қизиғи яна шундаки, Саидмаҳмудов бошлиқ қурувчилар шу йили яна шу колхознинг ўзида савдо маркази қурилишини бошлаб юборишган. Кечирасиз, бошлаб юборишган эмас, бошлашмоқчи. Бунинг учун колхоз 101 минг сўмдан ошиқроқ маблағ ажратган. Бу маблағни улар қачон ўзлаштиришлари, қурилишни қачон бошлашлари керак? Бу ҳақда ҳозирча ҳеч ким аниқ фикр айтолмайди. Қурилиш раҳбарлари Ваъдадан нарига ўтишолмаяпти.

Ташвишли жойи шундаки, биз колхозлараро қурилиш бошқармаси бошлаб қўйган қайси қурилиш объектида бўлмайлик, бирорта ҳам қурувчини учратолмадик. Бошқармада 115 қурувчини ўз сафига бирлаштирган 11 та бригада бор эмиш. Улар қайси колхозда, қайси объектда меҳнат қилишяпти? Буни бошқарма бошлиқларининг ўзлари ҳам аниқ билишмаса керак. Ана шундақа, қурилиш устидан контроллик ўрнатиш, бошланган ишни тезроқ битказиб ваъда устидан чиқиш ўрнига улар қимматли вақтларини фақат ваъдабозлик билан ўтказишмоқда. Бу билан фақат колхознигина эмас, балки ўзларини ҳам алдаб, қурилиш ишларини йил сайин орқага сурилишига сабабчи бўлишмоқда. Қурилишда ишчиларнинг қунимсизлигига йўл қўйишмоқда. Шу йилнинг ўтган ярим йили давомида башқармага 112 та ишчи қабул қилиниб, 112 та ишчи бўшатилганлиги юқоридаги даъвоимизнинг далили десак хато қилмаймиз.

Сичқон сиғмас инига, ғалвир бойлар думига дегандек, бошқарма раҳбарларининг район колхозларидаги бир йўла 20 қурилиш объектини битказиб бериш кафилини олганлиги кишини ажаблантиради. Қурилишларнинг йилдан-йилга чўзилиб келаётганлигининг боиси ҳам худди ана шунда! Улар битта объектни қуриб битказмай туриб, иккинчи қурилишни кўзлаб қўйишади. Бу қурилишларда номигагина бир ой — бир ярим ой қимирлаб қўйишади-да, учинчи объектининг кафилини олишади. Беш қўлни бараварига бундай оғизга тиқиб оқибатида на у қурилиш, ва на буниси битказилади!?

Биз шу фурсатдан фойдаланиб, бир колхоз қурувчилари иш фаолиятидан кичкинагина мисолни келтирмоқчимиз. Мана, «Ленин йўли» колхоз қишлоғининг маркази. Қишлоқ маркази кейинги уч-тўрт йил ичида таниб бўлмас даражада ўзгариб кетди. Бу ерда бирорта ҳам эски, бўғотлик уйларни кўрмайсиз. Колхоздаги 400 хўжаликнинг ҳаммаси янги, шинам уйларда яшамоқда. Қишлоқ территориясида аҳолининг маданий-маиший турмуш шароити учун нимаики зарур бўлса, ҳаммаси муҳайё. Қатор-қатор магазинлар, чойхона, кутубхона дейсизми, сартарошхона, медпункт, касалхона дейсизми ҳаммаси мавжуд. 600 ўринли радиоузель, 40 точкали телефон станцияси колхозчилар хизматида. 4 та мактабда колхозчиларнинг мингга яқин фарзанди билим олмоқда.

Колхоз марказини олинг. Худди эртакларда таърифланадиган боғи Эрамга ўхшайди. Бир томонда тартиб билан экилган мевали дарахтлар, бир томонда ранг-баранг гуллар, садарайҳонлар хушбўй ҳид таратиб турибди. Дарахтлар тагида шарқиллаб оқиб турган сув ёқасига кроватлар қўйилган. Юқорида яқиндагина қуриб ишга туширилган, бўёғи кўзни қамаштириб турган 100 ўринли меҳмонхона ана шу боғи Эрамга ҳусн бахш этган.

Хўш, хўжалик территориясини бунчалик гўзал ва обод қилишда колхозлараро қурилиш бошқармаси ишчиларининг қўли борми? Асло йўқ. Бу фақат шу колхоз аъзоларининг, қолаверса бор-йўғи етти кишидан иборат колхоз бинокорларининг қадоқ қўли билан бунёд этилган, обод қилинган. Ҳа, колхозда Ҳошимбой Тожибоев бошлиқ қурилиш бригадаси бор. Бу бригадада етти киши ишлайди. Булар орасида дурадгор ҳам, сувоқчи ҳам, ғишт терувчи ҳам бор. Ана шу қўли гул етти бинокорнинг меҳнати билан 100 ўринли меҳмонхона бир йилга қолмай қуриб битказилди.

Борди-ю, колхоздаги шу меҳмонхона тақдири ҳам Саидмаҳмудов бошлиқ бинокорлар қўлига топшириб қўйилганда иш нима билан тугарди. Шак-шубҳа йўқки, колхозчилар улардан ваъдадан бошқа ҳеч нарса олиша олмасди.

Хўш, шундай экан, колхоз учун қайси бири қулай? Ваъдабоз бошқарма бинокорларига иш буюриб, орқасидан югуриб юришми, ёки ўзи топган пулини ўзи кўнгилдагидек қилиб сарфлашми?

Партия ва ҳукуматимиз қишлоқларни янада ободонлаштириш юзасидан тинмай ғамхўрлик қилиб келмоқда. Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг бу ҳақда қабул қилган қарори ҳам ана шу ғамхўрликнинг навбатдаги далилидир. Шундай экан, қишлоқларимизни посёлка типида қайта қуриш, аҳолини ҳар томонлама қулай бўлган уй-жойлар билан таъминлаш, қишлоқни янада кўркам ва обод қилиш ҳар бир қишлоқ қурувчисининг бугунги муҳим вазифаси бўлиб қолиши керак.

А. ШАИХОВ,
Калинин райони.

1-«Пискент» совхозида соғилган сут пешма-пеш шаҳарга жўнатилмоқда. Бу соҳада шофер А. Сайфутдиновнинг хизмати катта. Суратда: А. Сайфутдинов.

О. Абдураҳмонов фотоси.

ҚЎШИМЧА ИШЛОВ БЕРЯПМИЗ

Бизнинг икки юз гектар еримиз бор. Ундаги ниҳолларнинг ҳаммаси ҳам бир текисда ўсаётгани йўқ. Ғўзаси ривожланишдан орқада қолаётган майдонлар ҳам бор. Буни ҳисобга олиб эндиликда қўшимча ишлов бераяпмиз. Бундай майдонларга белгиланганига нисбатан анча кўп ўғит солинди. Шу билан бирга шарбат оқизиб сув беряпмиз. Бунинг натижаси яхши бўляпти. Шоналаган ғўзалар гулга, гул эса кўсакка айланмоқда.

Бизда иш социалистик мусобақа асосида олиб борилпяти. Механизаторлар, сувчилар, оддий колхозчилар ишда меҳнат намуналарини кўрсатмоқдалар. Ҳар бир деҳқон ўзига топширилган ишни сидқидилдан бажараётганлиги сабабли ғўзаларимиз тез ҳосилга киряпти. Айниқса учинчи парваришдан чиққан майдонлардаги ғўзаларда гул, кўсак кўпаймоқда. Асосий эътиборни ғўзани чанқатиб қўймасликка бераяпмиз. Ўз вақтида кўчатлар суғорилмаса, гулини тўкиб юбориши мумкин. Шунинг учун ҳам суғоришни икки сменада олиб боряпмиз. Сувчилар доимо иш бошида. Қониб сув ичаётган ғўзалар ҳосил шохларини кўпайтирмоқда. Ҳозир ҳар бир туп ниҳолда 8—12 тадан шона, 2—3 тадан гул бор.

Август — ҳосил тўплашда ҳал қилувчи ой. Биз янада баракали меҳнат қиламиз. Қатор ораларига ишлов беришни кучайтирамиз. Шоналарни гулга, гулни кўсакка айлантирамиз.

Қ. ТУРАХЎЖАЕВ,
Оққўрғон районидаги «Коммунизм» колхозининг бригада бошлиғи.

ЧИРЧИҚ ШАҲРИДА

МЕТАЛЛУРГЛАРГА МУКОФОТЛАР

Металлурглар куни арафасида Москвадан хушхабар келди. Қаттиқ қотишмалар ва ўтга чидамли металлар комбинатининг бир группа ишчиларига «Фахрли металлург», «СССР рангли металлургия социалистик мусобақасининг аълочиси» унвонлари берилди. Х. Салимов, О. Каримбердиев, В. Захарянц, А. Магамедов, А. Худойқулов ва бошқалар ёрлиқ ва пул мукофотлари билан ҳам тақдирландилар.

ИҚТИСОД БИЛИМЛАРИ ОММАГА

«Ўзбекхиммаш» заводида иқтисод билимлари бўйича тез-тез кечалар, савол-жавоблар ўтказиб турилади. «Химия машинасозлигининг технологик жараёни» «Янгича шароитда корхона даромади», «Металл қимматбаҳо хўжалик хом ашёси» темаларида ўтказилган лекциялар тингловчиларга манзур бўлди. Лекцияларни цех раҳбарлари, завод маъмурияти, касаба союз, шунингдек бухгалтерия ходимлари ўқишмоқда.

ҲОСИЛ ТЎПЛАНГ ЁЗ ЧОҒИ

Ҳар куни тонг чоғида Ватаннинг гулбоғида
Бир олам файзу роҳат элда меҳнат фароғат.
Тўкин ёзнинг энг ширин меҳрли қучоғида,
Меҳнаткаш элимизда она ерга садоқат.

Далаларга файз кирди, ғўзаллар ёзган қулоч,
Баҳордаги меҳнатнинг кўзга кўринган рамзи.
Қадрдон қишлоғимиз қучоғингни яна оч.
Сенда Ватаннинг кўзи, сенда дўстликнинг азми.
Бир олам қувонч билан кўраман жамолингни,
Гулга кирган ғўзада кўриниб қолган кўсак,
Бригадир йигитларнинг етишган камолини,

Техника кўтармоқда ҳақиқатдир ҳақиқат.
Ҳар битта ғўза тупи меҳримни оширади,
Ҳар тупдаги гуллардан кўсак бўлади маржон.
Куздаги терим кези ҳаммани шоширади,
Бутун эл даласига, қишлоғига меҳрибон.
Пахтакорлик доврўғи оламни тутиб кетган,
Тожик қадрдонимиз унда ўйлайди бизни.

Меҳримиз сатрлари маржон тупларга етган,
Ҳар қанча ардоқласанг меҳнатда ўғил-қизни.
Ўзбек шуҳрати учун, пахта шуҳрати учун,
Оққўрғонлик дўстларим, бўкалик қадрдонлар.
Бекобод ботирлари, ишда кўрсатсин кучин,

Эй Чирчиқ районлари, пахтага меҳрибонлар.
Ҳосил тўпланг ёз чоғи, кузда юзлардир равшан,

Онахон ўлкамизнинг хирмони баланд бўлсин.
Пахтазор бўлсин гўё ҳеч туганмас бир гулшан,
Ҳар битта чаноғимиз худди бугун етилсин.
Ҳар куни тонг чоғида, Ватаннинг гулбоғида,

Бир олам файзу роҳат элда меҳнат фароғат.
Тўкин ёзнинг энг ширин меҳрли қучоғида,
Меҳнаткаш элимизда она ерга садоқат.

Юсуфжон Ҳамдам

ЛИРИК МИСРАЛАР

ҚАЛАМИМГА

Қандай савдо тушди бошингга,
Ҳаловатинг йўқолди қалам.
Не кўланка ташлар қошингга,
Қоғозга бош қўйганинг бу дам.
Менда ҳам бор шу каби хислат,
Менга ҳам ёр шундайин савдо.
Ё ёмондан ғазабланган чоқ,
Ё яхшилик бўлганда ҳамро.

Расул ҲАБИБОВ.

ЕР ФАРЗАНДИ

ГЕОЛОГ ОЛИМГА

Тупроқ сени севади у фақат,
Сенинг билан эди хаёли.
У бағрингдан ўқиса ҳикмат,
Эл атади:
— У зукко олим.
Неча йиллар... бағрингга кириб,
Йўллар очиб яратди зина.
Қулочини оламга кериб
Кўринг, деди, мана хазина
Сени севиб, севди халқини.
Умр бўйи боғлади кўнгил,
Мангуликка, кейин, балқиди.
Тупроқ, сени атаса Ватан,
Қучоғингга олибсан мағрур.
Эҳ, она-ер, сенга нисбатан,
У бизларга эди кўп зарур.

Абдулҳай НОСИРОВ.

И. Е. Репин туғилган куннинг 125—йиллигига

БУЮК САНЪАТКОР

Илья Ефимович Репин XIX асрнинг иккинчи ярмида яшаб ижод этган рассомлар орасида ўзининг улкан реалистик асарлари, мазлум халқ ҳаётини чуқур ачиниш ва меҳр билан акс эттирган картиналари билан ажралиб туради. У халқнинг яратувчилик қудратини яхши англар, шунинг учун ҳам ўз асарларида одамларнинг жамики гўзаллигини ҳаққоний ифодалаб бера оларди. «Мен кўрган-кечирганларимни ҳаққоний ҳикоя қилишга ҳаракат қиламан, — деб ёзган эди санъаткор, — мен яшаётган бу ҳаёт менга заррача тинчлик бермайди. Ҳамиша оромимни бузади, ташвишлантиради. Бу ташвиш мени қўлимга такрор ва такрор мўйқалам олишга мажбур қилади».

И. Е. Репин 1844 йилнинг 5 августида Харьков вилоятидаги ҳарбий оилада дунёга келди. Репин дастлабки дарсни Чугуев шаҳридаги мактабда олди.

Қобилиятли ёш рассом ўзининг «Она», «Чугуевдаги ҳарбий босмахона мактабининг кўриниши» каби асарларини яратиб, устозларнинг эътиборини қозонди. Тасвирий санъатга бўлган қизиқиш, Репинни 1863 йилда Петербургга олиб келди. У дастлаб рассомлар малакасини ошириш жамияти қошидаги чизмакашлик мактабида, 1864 йилда эса рассомлар академиясига ўқишга кирди ва В. В. Стасов, И. Н. Крамский, М. М. Антокольский, К. А. Савицкийлар билан яқиндан дўстлашди. Замонасининг тараққийпарвар кишилари билан бўлган бу якдиллик Репин дунёқарашида жиддий ўзгаришларга сабаб бўлди. Айни вақтда санъат сирларини чуқурроқ ўзлаштира борди. Шу даврда яратилган «Иов ва унинг дўстлари» асари учун Репин академиянинг кичик олтин медали билан тақдирланди. «Наира қизининг қайта туғилиши» асари учун эса у олтин медаль ва чет элга бориш рухсатномаси билан тақдирланди.

Бурлаклар ҳақида асар яратиш фикри 1868 йили Нева дарёси соҳилларида кезиб юрганида туғилади. Ҳаётга ташна, эҳтиросли санъаткор юк кемасини тортиб кетаётган бурлакларнинг ниҳоятда ачинарли, сермашаққат меҳнатини ўз кўзи билан кўради. Бу жонли лавҳанинг илк хомаки нусхасини дарё қирғоғида туриб чизади. Шундан сўнг у икки марта Волга бўйлаб сафарга чиқади. Кўп ўрганиш ва кузатишлардан сўнг ўзининг машҳур «Волгадаги бурлаклар» асарини яратишга муваффақ бўлади.

Бу асарга рассомнинг замондоши В. В. Стасов юксак баҳо бериб шундай деди: «Репин Гоголь сингари реалист ва унинг асарлари ҳам худди Гоголь асарларидек жуда халқчилдир». Зотан, бу баҳо Репин ҳаётига ва унинг бутун ижодига берилган тўғри, ҳаққоний баҳодир.

1878 йилдан бошлаб Репин ўзининг йирик асарлари устида иш олиб борди. «Тарғиботчининг қамоққа олиниши» асарини у 1878—1892 йиллар орасида яратган. Мана шундай узоқ йиллар мобайнидаги изланишлар маҳсули бўлиб «Запорожьеликлар» дунёга келдики, бу сурат Репин яратган асарлар ичида ўзининг ниҳоятда тўлақонлиги, ҳаётийлиги билан қимматлидир. Шунингдек, санъаткорнинг «Иван Грозний», «Йиғилиш», «Кутмаган эдилар», «Норозилик», «Курск вилоятидаги чорраҳа» асарлари ҳам энг нодир санъат намуналари ҳисобланади.

Тасвирий санъат соҳасидаги катта хизматлари ва илмий ишлари учун 1893 йил ноябрида Репинга профессор унвони берилди. Шу йилнинг декабрида у академиянинг ҳақиқий аъзолигига қабул қилинди.

Совет кишилари ҳақли равишда бу ажойиб санъаткор билан фахрланадилар. Унинг номи ҳар бир хонадонда ҳурмат билан тилга олинади. «Репин — ажойиб, буюк санъаткор ва мутафаккир... У ниҳоятда нозик ва гўзал, қудратли ва мукаммал санъаткорона қобилиятга эга» деган-ку В. И. Стасов ҳам.

Юқоридаги суратда: **И. Е. Репининг уй-музейи.**

Л. ГЛАУБЕРЗОН фотоси.

«СЕНИ ИЗЛАЙМАН»

Онадан эзгулик қўшиғин тинглаб,
Севги қўшиғин ўргандим ёрдан,
Уша икки сиймо шаънига минглаб
Қўшиқ ато этмоқ ишқида борман.

БУ САТРЛАР Барот Бойқобиловнинг қаламига мансубдир. У граждалик руҳидаги шеърлари билан ўқувчилар қалбига йўл топиб бораётган ёш шоир. Бу хусусият айниқса, яқинда Ғафур Ғулом номидаги бадиий адабиёт нашриёти чиқарган «Сени излайман» достон ва шеърлардан ташкил топган китобда янада аниқроқ сезилади.

«Ҳаёт дарсидан сабоқ олган» шоир қўшиқ билан дунёга келган. Шунинг учун ҳам шу бахтлар ўлкасини ёниб куйлайди. Унинг қўшиқларида она диёрнинг гўзал манзаралари, ижод булоқлари, яратувчи кишилар, муҳаббат ва вафо, фарзанднинг Ватан ва халқ олдидаги бурчи сингари туйғулар ўзига хос оҳанг билан мадҳ этилади.

Шоирнинг илҳом манбаи Сир, Аму ва Зарафшон водийларининг кишилари. У бахту иқболи кулган ўз диёрини, денгиздек мавжланиб турган пахтазорларини, эгатларга, «миллион юлдузларга нафосат бахш этаётган» деҳқонни, юрт ва келажак учун кўксини қалқон қилган она ва фарзанд шуҳратини улуғлайди. Бу туйғулар, айниқса, «Бобирни ёдлаб» шеърида ўз ифодасини топган. Ўқувчи зулм ва қабоҳат туфайли ўз юртини ташлаб кетаётган вақтдаги Бобирнинг ички кечинмалари тасвир этилган бу лавҳани ўқир экан, кўз ўнгида ўзбек халқининг ўтмиши гавдаланади. Шоир лирик қаҳрамоннинг ҳис-ҳаяжони орқали Бобир ватанининг ҳозирги гуркираган ҳаётига, унинг ижодкор кишиларига меҳр-муҳаббатини оширади.

Заҳматкаш пахтакор қалбидай тоза,
Қадридай улуғроқ, номусидай пок —
Қўшиқлар дунёга қилсин овоза:
Бу Чаманзор — Бобир туғилган тупроқ!
Шу азиз тупроққа тикилганда жим,
Бобир сиймосини кўраман дилхун.
Мен унинг шеърига сиздай сиғиндим,
Қўлин ўпиб кирдим шеъриятга мен.

Барот Бойқобиловнинг ўзига хос хусусиятларидан бири — унинг кичик деталдан катта умумлашмалар келтириб чиқариши ва унга миллий руҳ бахш этишидир. У шеърда тасвирламоқчи бўлган бирор воқеа, ҳодисага оид деталь топади ва уни ўзига хос йўл билан ифодалаб, ўқувчини ўз орқасидан етаклаб кетади. Бу хусусият шоирнинг Самарқанд ҳақида ёзган туркумида намоён бўлади. Масалан, шоирнинг «Самарқанд гўзалига» деган шеърини олиб кўрайлик. Шоир ёрга мурожаат қилиш орқали ўзи туғилиб ўсган шаҳар, унинг миллий хусусиятлари билан ўқувчини таништиради.

Сиёб сувин тўлдириб ол Конигул кўзасига,
Барги билан узиб келгин Боғибаланд анжирин.
Чорраҳанинг Пўлати-ю, нони Осиёсига,
Бир кунгина инъом этган кокилларинг занжирин.

Шоир шу тарзда шеърнинг таъсир кучини ошириб бориб, унинг якунида «Қуралай кўзларингда Самарқандни пинҳон этиб, Самарқандни олиб кел!» дейди.

«Сени излайман» тўпламига киритилган «Самарқанд садолари» туркумидаги шеърлар ҳақида ҳам ижобий фикр айтиш мумкин. Уларда шоир қадимги навқирон шаҳарнинг бугунги нафаси, студентларнинг дорилфунундаги илм-маърифат, дўстлик ва муҳаббат ҳақидаги баҳслари, «Нони Осиё»ни олиб, Миртемир қошига пешвоз чиққан меҳри оташ сарвинозлар, Афросиёбдаги ноёб санъат муждаларини ер қаъридан қидириб топаётган археологлар, қадимий Оромбоғ, файзли Ургут тоғлари, шаҳар лавҳалари жозибали тасвирланади. Бундай шеърларни ўқиган китобхон қалбида ўзи туғилиб ўсган она диёр ва унинг кишиларини улуғлаш, Ватанни севиш сингари гўзал туйғулар ёнади.

Шоирнинг яна ўзига хос томонларидан бири лавҳа яратиш санъатидир. Лавҳа чизиш шоирдан катта маҳорат талаб этади. У шунга интилаётир. Шоир айрим шеърларида образли лавҳалар чизиш йўли билан характер яратишга интилади.

Ҳамма уйда ёнади чироқ,
Кулиб боқар минг бир дераза.
Чироқ ўчган бир уйда бироқ,
Парвоналар тугади аза. (5-бет).

Бу картинада ўқувчи ҳаётда йўлдан адашган, севги—муҳаббатини қадрламаган, «кейин қилмишидан ўзи панд еган» қизнинг ички кечинмаларини билиб олади. Ҳамма уйда муҳаббат рамзи — чироқ ёнса, унинг қалбида ўкинч, қайғу-алам туғён қилади. Шунингдек, «Чарақлаб бир юлдуз учди самода», «Марсия», «Небитдоғ» шеърларида ҳам муаллиф образли лавҳалар ярата олган.

Китобга шоирнинг «Ҳайкаллар сўзлайди» достони ҳам киритилган. Унда Улуғ Ватан урушининг даҳшатли фожиалари тасвирланади. Муаллиф ўз мақсади ва айтмоқчи бўлган фикрини ўқувчига етказиш учун яхши форма топган. Уруш воқеалари ва унинг фожиалари ота-она, фарзанднинг суҳбати, савол-жавоби фонида очиб берилади.

Достонда, онани ўз ўғлидан жудо қилган, гўдакларни етим қолдирган, қизларнинг иффатини топтаган бомбаларнинг даҳшатидан асрнинг қулоғини кар қилган уруш даҳшатлари, офатлари ва буни юзага келтирган гитлерчи босқинчиларнинг халқ бошига келтирган кулфатлари нафрат билан қораланади.

Темир дарвозалар,
Машъум бараклар
Тиканли симларда ўлим бозори.
Маутхаузен аро сўнган чироқлар
Бухенвальд — миллионлар қалбини мозори.

Шоир достонда немис қизи образида тинчликсевар, коммунист тельманлар авлодининг янги вакилларини улуғлайди. Немис қизи шоир талқинида Тельманнинг маслакдоши, жасур коммунист, оталар ишининг давомчиси сифатида талқин этилади. У отасини қидириб борган ўзбек ўғлонига қарата шундай дейди:

Менинг умрим отанг умрин давоми,
Отанг умридадир — бу янги дунё.

Ушбу тўплам айрим камчиликлардан ҳам холи эмасдир, албатта. Бу ҳақда вақти келиб батафсил фикр юритилар. Биз китобдан олган илк таассуротларимиз билан ўртоқлашгани ошиқдик.

А. АҲМЕДОВ.

(ТАҚРИЗ)

●

Новосибирск аниқ машинасозлик заводида «Комета-201 М» маркали янги такомиллаштирилган магнитофонлар ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Сибирлик машинасозлар мамлакатимизнинг турли бурчакларига ҳар ойда минглаб ана шундай янги аппаратлар жўнатишаяпти.

Суратда: «Комета-201 М» магнитофонини йиғиш участкасида. Контролёр Галина Гашуненкова ва йиғувчи Николай Лазаревлар тайёр маҳсулотни кўздан кечиришмоқда.

В. Лешчинский фотоси.

(ТАСС).

●

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

12.55 дан — **Москва кўрсатади.**

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

18.30 — **Кўрсатишлар программаси.**

Рус тилида: 18.35 — **Тeлеянгиликлар.** 18.50 — **Буратинонинида меҳмонда** (болалар учун қўғирчоқ фильм). 19.00 — **«Старшеклассник»** программаси (ўсмирлар учун). 19.50 — **Орзу рицари** (бадиий фильм).

Ўзбек тилида: 21.05 — **Телеянгиликлар,** 21.20 — **Э. Оҳунова шеърлари,** 21.30 — **Турмуш ва маданият** (тележурнал). 22.05 — **Ленин йўлланмаси билан** (киноленинномa). 22.35 — **РСФСР да ўтган ўзбек адабиёти ва санъати декадаси қатнашчиларининг ҳисобот концерти.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — **Саҳий ёз неъматлари.**

Рус тилида: 18.25 — **Баҳор куйлайди** (музикали комедия).

20.00 дан — **Москва кўрсатади.**

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Таъминот Бош бошқармаси

ХУЖАЛИК ҲИСОБИДАГИ ИЧКИ РЕСУРСЛАРНИ ТАРҚАТИШ КОНТОРАСИ

республика корхоналари ва ташкилотларидан ортиқча сифатида комиссияга қабул қилинган материал ва ускуналарни эркин сотиш учун

МАЙДА УЛГУРЖИ БАЗА ТАШКИЛ ЭТДИ

База республика корхоналари ва ташкилотларидан шартнома бўйича кенг номенклатура билан ортиқча материал ва ускуналарни комиссияга қабул қилади. Материал ва ускуналарга дастлаб 50% ҳақ тўланади қабул қилинган буюмлар сотилганидан сўнг қолгани ҳам тўланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, К. Цеткин кўчаси, 66-уй. Телефон 332823; База—Воровский кўчаси, 8-уй. Телефон 662417.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети

ПРОФТЕХНИКА ТАЪЛИМИ ДАВЛАТ КОМИТЕТИ
ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ 4-СОН БЕКОБОД ҚИШЛОҚ ПРОФТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1969 — 1970 ўқув йилига 8-10 синф хажмида маълумотли йигит ва қизларни

15 ЁШДАН БОШЛАБ ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти қишлоқ хўжалиги учун **3-класс тракторчилар, ўрмон хўжалиги мутахассислари, 3-класс профессиональ шофёрлар, 3 разрядли автослесарлар тайёрлайди.**

Ўқиш муддати — 1 йил.

Ўқиш даври узлуксиз иш стажига қўшилади.

Билим юртига қабул қилинганлар кунига 3 маҳал иссиқ овқат, кийим-кечак, ётоқхона, 10-20 сўмгача стипендия билан таъминланадилар.

Билим юрти қошида Тошкент областига қарашли сиртқи ва қатнаб ўқиладиган кечки умумий таълим ўрта мактаби мавжуд.

Кирувчилар метрика ёки паспорт ва мактабни тугаллаганлиги тўғрисидаги ҳужжатларнинг асл нусхасини, турар жойидан справка, ота-онасининг иш жойларидан справка, ариза, таржимаи ҳоли, саккизта фотосурат (3х4), мактабдан характеристика топширадилар.

Аризалар 25 августгача қабул қилинади.

Машғулотлар 1 сентябрдан бошланади.

Билим юртининг адреси: Тошкент область, Бекобод шаҳар, Киров посёлкаси.

Спорт

БИРИНЧИ ЎЙИН — МАҒЛУБИЯТ

Келаси йил олий лигада қолиш ҳуқуқига даъвогарлик қилаётган олти команданинг ҳеч қайсиси ён беришни истамаяпти. Олтиликда мусобақалар бошланиши олдидан мутахассислар ҳам, ишқибозлар ҳам, иккита йўлланмага «Арарат», «Қайрат» ва «Пахтакор» даъвогарлик қилса керак, негаки бу командалар «Уралмаш», «Крилья Советов» ва «Локомотив»га қараганда бироз устунликка эгалар деган фикрни билдиришган эди. Лекин ҳал қилувчи ўйинлар бошланиши билан ана шу «куч»сиз командалар бу фикрларни пучга чиқарди. «Уралмаш» пешқадам «Арарат»ни 2:0 ҳисобида мағлубиятга учратди. Саралаш ўйинларида «Пахтакор»га уч очко берган «Локомотив» ўтган куни «орани очиқ» қилди. Ўйин тақдирини ҳал қилган ягона тўпни учрашувнинг 46-минутида Шелудько киритди.

Шу куни яна битта ўйин бўлди. «Крилья Советов» Ереванинг «Арарат» футболчиларини қабул қилди. Матч 1:1 ҳисобида дуранг бўлиб тугади.

«ПОЛИТОТДЕЛ» ҒАЛАБАСИ

«Политотдел» футболчилари муваффақиятсизликдан кейин аста-секин турнир жадвалидаги аҳволларини ўнглашмоқда. Навбатдаги турда колхоз командаси ўз майдонида Сумгаитнинг «Полад» футболчилари билан учрашди. Тўла устунлик қилган мезбонлар 3:0 ҳисобида ғалаба қозондилар.

БИРИНЧИ ДАВРА ТУГАДИ

Ниҳоят Ўрта Осиё зонаси «Б» класси қатнашчилари ҳам чемпионатнинг биринчи давра ўйинларига якун ясашди. Ўтган дам олиш куни бир нечта ўйин бўлди. Пешқадам «Ташавтомаш» Тошкентнинг Армия спорт клуби командаси билан бўлган ўйинни дуранг қилиб, даврани 36 очко билан ғолиб бўлиб тугатди. Жалолободнинг «Строитель»и билан Андижоннинг «Андижон» командаси бахси кейингиларнинг ғалабаси билан тугади. Термезнинг «Автомобилчи» футболчилари Қўрғонтепанинг «Пахтакор» коллективини 2:0 ҳисобида енгди.

«Ташавтомаш»дан кейинги ўринларни «Янгиер» ва «Олой» командалари эгаллаб туришипти.

СПАРТАКИАДА ОДИМЛАРИ

Бутуниттифоқ касаба союз спортчилари IX ёзги спартакиадаси программаси асосидаги айрим спорт турлари бўйича ўтказилган мусобақалар тугаяпти.

Москвада олий ўқув юртлари спортчиларининг енгил атлетика мусобақалари ниҳоясига етди. Бунда республикамиз спорт шарафини Ўзбекистон давлат физкультура институти коллективи ҳимоя қилди. Г. Скобелев молот иргитишда учинчи ўрнини эгаллаб, бронза медалига сазовор бўлди. Спорт мастери В. Андрис ядро отиш ва найза иргитишда тўртинчи ўринларни эгаллади. Унинг командадош дўсти О. Рўзметов 1500 метрга югуришда ҳам маррага тўртинчи бўлиб келди.

Қозон шаҳрида эса спартакиаданинг гимнастика бўйича мусобақалари ўтказилди. Бунда ҳам тошкентлик спортчилар ўзларини кўрсатдилар. Е. Ким кўпкурашнинг таяниб сакраш турида ғолиб келди ва олтин медаль эгаси бўлди.

Ульяновск шаҳрида эса шашкачиларнинг саралаш бахслари ниҳоясига етди. Ўзбекистон спорт шарафини ҳимоя қилган олти спортчимизнинг фақат биттаси — Л. Хейф финалга чиқишга муяссар бўлди. У энди 1-12 ўринлар учун курашади.

БЕОЗОР АКУЛА

Ҳақиқатан ҳам бу гап ғалати туйилади. Акулалар (уларнинг неча юз хил тури бор) денгизнинг даҳшатли йиртқичлари эканлигини ҳамма билади. Лекин улар орасида ҳатто майда балиқларга ҳам мутлақо зарар етказмайдиган «беозор» акула бор экан. Кит акуласи—шундай акула

Кит акуласи — ҳозирги мавжуд балиқлар орасида энг йиригидир. Унинг узунлиги 15—17 метрга, вазни эса 10 тоннага қадар боради. Кит акуласи (эни 2 метрга қадар боради) баҳайбат оғзини кенг очиб, сувни жабраси орқали сизиб ўтказади ва майда ўлжасини ютади.

Кит акуласи баҳайбат бўлишига қарамай, ниҳоятда беозор денгиз маҳлуқидир. У ҳаётининг кўп қисмини секин сузиб ёки қарийб океан бетида қалқиб ўтказади. Унинг елка ва дум сузғичларигина сувдан чиқиб туради. Айниқса тунда кемаларнинг кит акулаларига тўқнашиб кетиши тез-тез рўй беради.

Кит акуласининг гўштини истеъмол қилиб бўлмайди. Ундан чорвага бериладиган ун тайёрлашда фойдаланилади. Аммо, буйрагининг ёғи «А» витаминига ғоят бой бўлганлигидан қиммат туради. Бир акуладан 100 килограммгача ёғ олинади.

Н. МЯСНИКОВ,
(ТАСС мухбири).
Москва.

Ўзбекистон журналистлар Союзи правлениеси, Ўзбекистон журналистлар Союзи Тошкент бўлими ва «Тошкент ҳақиқати» газета редакцияси коллективи СССР журналистлар Союзининг аъзоси, Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган маданият ходими, «Ташкентская правда» редакцияси пропаганда бўлимининг мудири

Трофим Миронович СИРОТКИНнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан маълум қилади ва марҳумнинг оиласига таъзия билдиради.

ОШХОНАНИНГ ЯНГИ ФИЛИАЛИ

Октябрь ошхоналар тресты коллективи кейинги вақтларда аҳоли овқатланадиган жойларни кенгайтириш, янгиларини қуришда яхши ишлашяпти.

Улар яқинда Охунбобоев номли майдонда Тошкент Давлат университетининг романгерман факультетининг студентлари ва бошқа хўрандалар учун бир йўла 200 киши овқатлана оладиган янги ошхона очди. Бу ошхона шаҳарнинг энг хушманзара жойларидан бирига ўрнашган бўлиб 14 ошхонага филиал қилиб берилди.

Бу филиал малакали овқат тайёрлайдиган кишилар билан таъминланиб, хўрандалар учун ҳамма қулайликлар яратилган.

Бу ерда ҳозир 12 кишилик коллектив хўрандалар хизматида.

— Биз, — дейди янги ошхона филиалининг бош ошпази ўртоқ Ориф Каримов, — хўрандалар учун овқатни доимо бирдек етказиб бериш учун ҳаракат қилаяпмиз. Бу ерда тайёрланаётган турли миллий таомлар бир йўла бир неча юз кишига мўлжаллаб тайёрланади. Маълумки, битта қозонга ҳадеб чўмич ботириб олинаверса бу овқатни сифатига таъсир этиши мумкин. Улар ана шунинг учун овқатларнинг сифатини бузмай хўрандаларга тақдим этиш учун ҳамма тадбирлар кўрилаяпти.

Суратда: (ўнгда) ошхонанинг умумий кўриниши, (чапда) ошпаз Рихсивой Юсупов.

А. Абалян фотоси.

Редактор А. ИСМОИЛОВ

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана, областного Совета депутатов трудящихся.

Бизнинг адрес: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — В35212, Редактор ўринбосарлари — В35885, В36232, Масъул секретарь — В34808 Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — В31936 Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими — В33786, Партия турмуши, Ахборот ва спорт бўлимлари — В35811, Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — В3?050, Совет қурилиши, маиший хизмат ва шаҳар хўжалиги бўлими — В38761, Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — В34048, Эълонлар бўлими — В38142, Коммутатор — В30249 дан В30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Б — 2336. Р-01616 ИНДЕКС — 6469.